

PANORAMA

2017. GADA ZIEMA / Nr. 63

Tālākie reģioni apvieno spēkus visā ES

ESI FONDU
ĪSTENOŠANA
NORIT SEKMĪGI

KOHĒZIJAS
POLITIKA UN
VALENSIJAS
REĢIONS

Reģionālā
politika un
pilsētpolitika

PANORAMA

IEVADRAKSTS	3	VALENSIJAS APGABALS — KONSTRUKTĪVA PIEEJA	38
BULGĀRIJA GATAVOJAS KĻŪT PAR ES PREZIDENTVALSTI...	4	MALTA VEIDO LABĀKU NĀKOTNI	46
BURGUNDIJA-FRANŠKONTĒ VEIDO CIEŠĀKAS ATTIECĪBAS...	7	FOTO STĀSTI MALTĀ.....	48
ESI FONDU ĪSTENOŠANA NORIT SEKMĪGI.....	10	STRUKTURĀLO REFORMU ATBALSTA PROGRAMMA.....	50
PILSĒTU PARTNERĪBAS RĪKOJAS	14	KOHĒZIJAS FOKUSĀ — TERITORIĀLA PIEEJA	51
ES STRATĒGIJA TĀS TĀLĀKO REĢIONU ATBALSTAM	16	FRANCIJAS DEPARTAMENTI VIRZA KOHĒZIJAS POLITIKU.....	52
SIEVIETES NODARBINĀTĪBĀ UN REĢIONĀLAJOS PARLAMENTOS.....	26	EIROPAS UZŅĒMĒJDARBĪBAS REĢIONS 2017.....	53
REGIOSTARS 10 GADU JUBILEJA.....	28	PĀRROBEŽU VESELĪBAS APRŪPES UZLABOŠANA.....	54
KAMPAŅA “EIROPA MANĀ REĢIONĀ”	30	VIDUSJŪRAS REĢIONS VEICINA POLITIKAS VEIDOŠANU.....	56
JAUNIE ŽURNĀLISTI EIROPAS REĢIONU UN PILSĒTU NEDĒLĀ	34	PROJEKTI NO BEĻĢIJAS, LIETUVAS UN ČEHIJAS REPUBLIKAS	57
IVY — INFORMĀCIJAS IZPLATĪŠANA.....	36	JAUNUMI ĪSUMĀ.....	60
		PROGRAMMA.....	63

04

16

46

54

Šajā numurā...

Šajā *Panorama* ziemas izdevumā mēs viesojamies ES tālākajos reģionos un ziņojam par neseno Priekšsēdētāju konferenci, kurā piedalījās Komisijas priekšsēdētājs Junkers (*Juncker*) un komisāre Krecu (*Crețu*). Esam analizējuši atjaunoto stratēģiju šiem reģioniem, kuras mērķis ir palīdzēt maksimāli efektīvi izmantot to unikālo atrašanās vietu ES un pasaulē; tāpat ir sniegti projektu apraksti un patiesi stāsti. Izdevumā esam arī sīkāk aplūkojuši nesen publicēto stratēģisko ziņojumu par ESI fondu īstenošanu un atraduši pārliecinošus pierādījumus, kas apliecina šo ieguldījumu apjomu un ietekmi uz iedzīvotāju dzīvi visā kontinentā.

Šī izdevuma reģionu apskatā uzmanība ir pievērsta Valensijas autonomajam apgabalam Spānijā, par kuru ir sniegti projektu apraksti un intervija ar apgabala vadītāju Čimo Puču (*Ximo Puig*). Uzmanība ir pievērsta arī dzian jauniesiem un viņu centieniem piedalīties ES un reģionālās politikas veidošanā, iesaistoties mūsu blogu konkursā “Eiropa manā reģionā”, jauno

žurnālistu apmācības shēmā un programmā “Interreg Volunteer Youth”.

Tāpat izdevumā ir ziņas no neseno Roterdamā notikušā ES pilsētprogrammai veltītā Pilsētu foruma, kā arī informācija par gaidāmo Bulgārijas prezidentūru, kurā izklāstīts topošās prezidentvalsts redzējums un prioritātes. Izdevuma sadaļā “Vienkāršiem vārdiem” ir iekļauti raksti no Eiropas Parlamenta, Francijas, Itālijas un Spānijas, projektu sadaļā ir sniegti piemēri no Beļģijas, Čehijas Republikas, Vācijas un Lietuvas, savukārt attēlu atvērums ir veltīts projektiem Maltā.

AGNESE MONFRÉ (AGNÈS MONFRET)

Komunikācijas nodaļas vadītāja, Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts, Eiropas Komisija

IEVADRAKSTS

2017. gada pēdējie mēneši ir atnesuši labas ziņas visiem, kas piedalās labākas un stiprākas Eiropas veidošanā. Jaunāko aptauju rezultāti rāda, ka iedzīvotāji atgūst ticību mūsu Savienības spējai palīdzēt viņiem uzlabot savu dzīvi un savu bērnu nākotnes perspektīvas, un kohēzijas politika to nenoliedzami veicina.

Nesen publicētais Stratēģiskais ziņojums par Eiropas strukturālo un investīciju fondu īstenošanu rāda, ka puse no kopējā ES līdzekļu piešķiruma 2014.–2020. gadam jau ir piešķirta 2 miljoniem projektu visā Eiropā, kopējam ieguldījumu apjomam sasniedzot EUR 278 miljardus.

Šie EUR 278 miljardus lieli ieguldījumi sniedz konkrētus uzlabojumus iedzīvotāju dzīvē: izaugsmi, darbvietas, veselības aprūpi, skolas, pieejamību, imigrantu integrāciju un pielāgošanos klimata pārmaiņām. Īsāk sakot, šie ieguldījumi iemieso Eiropu, kas darbojas tās iedzīvotāju un nākamo paaudžu labā.

Turklāt šie rezultāti ir ārkārtīgi svarīgi tuvākajai nākotnei. Jau pēc dažiem mēnešiem Komisija iesniegs priekšlikumu par nākamo daudzgadu finanšu shēmu laikposmam pēc 2020. gada, kam sekos kohēzijas politikas juridiskā un politikas satvara projekts. Šajā kontekstā ir ļoti būtiski apvienot mūsu spēkus, lai labāk informētu politikas veidotājus, kohēzijas poli-

tikas ieinteresētās personas un sabiedrību kopumā par to, ka šī politika tiešām darbojas. Tā nodrošina ilgtermiņa ieguldījumu sistēmu ES valstīm un reģioniem, kas tūkstošiem vietējo partneru dod iespēju īstenot visas Savienības politikas prioritātes. Tāpat kā iepriekšējos izdevumos arī šajā *Panorama* numurā varam lasīt stāstus no dalībvalstīm, reģioniem un pilsetām, kas pauž to pašu vēstījumu. Es augstu vērtēju to sasniegumus un ieteikumus.

Esmu arī gandarīta, ka šajā izdevumā ir ietverta informācija par tālākajiem reģioniem. Mūsu nesensais paziņojums par tālākajiem Eiropas reģioniem, kuram sekoja mans brauciens uz Francijas Gviānu kopā ar Komisijas priekšsēdētāju Junkeru (*Juncker*) un Francijas prezidentu Makronu (*Macron*), rāda, ka kohēzijas politika atbalsta ikvienu Eiropas reģionu neatkarīgi no tā ģeogrāfiskās atrašanās vietas. ■

KORINA KREČU (*CORINA CREȚU*)
Eiropas Reģionālās politikas komisāre

Bulgārija gatavojas turpināt diskusiju par kohēzijas politiku

Bulgārijai gatavojoties 2018. gada janvārī kļūt par ES prezidentvalsti, Premjerministra vietnieks Tomislavs Dončevs (*Tomislav Donchev*) sniedz savu skatījumu pašlaik notiekošajā diskusijā par kohēzijas politiku laikposmā pēc 2020. gada un par Eiropas solidaritātes nozīmi.

Cik svarīgi Bulgārijas iedzīvotājiem ir bijuši ES kohēzijas fondu līdzekļi kopš Bulgārijas pievienošanās ES pirms 10 gadiem? Vai ir kādi projekti, kurus varat īpaši izcelt?

Kohēzijas politikai ir būtiska ietekme uz Bulgārijas sabiedrību, un ieguldījumu ietekme ilgtermiņā pakāpeniski palielinās. Rezultāti jau ir redzami. Pēdējos 10 gados ir atbalstīti vairāk nekā 12 000 projektu, un valstī ir ļoti daudz sasniegts ar Eiropas finansējuma palīdzību — vairāk nekā 800 000 skolēnu piedalījās klases un ārpusklases nodarbībās un pasākumos, teju 70 000 bezdarbnieku saņēma atbalstu specializētas apmācības veidā, 1120 jaunuzņēmumiem sniedza dotācijas, izveidoja vairāk nekā 372 000 jaunu darbvietu utt.

Kādu labumu Bulgārija ir guvusi no sadarbības ar citām dalībvalstīm un ES reģioniem?

Pievienošanās Eiropas Savienībai ir padarījusi Bulgāriju daudz lielāku, kaut arī valsts teritorija nav palielinājusies. Četras ES brīvības — personu brīva pārvietošanās un preču, pakalpojumu un kapitāla brīva aprīte — ir mums sniegušas lielas iespējas un pavērušas jaunus apvēršņus. Mums ir plašāka preču un pakalpojumu izvēle, vairāk iespēju strādāt, dzīvot un mācīties ārvalstīs, milzīgs potenciāls tirgus un atvieglotas iespējas uzņēmējdarbībai un sadarbībai ar dažādām ES valstīm un reģioniem. Tajā pašā laikā mēs saskaramies arī ar lielu problēmu saistībā ar intelektuālā darbaspēka emigrāciju. Jaunu, augsti kvalificētu un labi izglītotu cilvēku emigrācija ir problēma Bulgārijā un arī pārējās Austrumeiropas un Centrāleiropas valstīs.

Cik lielā mērā pašreizējās programmas palīdz sekmēt ekonomikas izaugsmi? Kādus konkrētus rezultātus jūs sagaidāt pašreizējā, t. i., 2014.–2020. gada, plānošanas perioda beigās?

Esam konstatējuši būtisku pozitīvu Eiropas ieguldījumu ietekmi uz Bulgārijas makroekonomiskajiem rādītājiem 2007.–2013. gada periodā. Nodarbinātība palielinājās par vairāk nekā 15 %, vidējā alga par gandrīz 15 %, bet privātais patēriņš pieauga par teju 14 %. Tāpat Eiropas ieguldījumi ietekmē arī iekšzemes kopproduktu, kas saskaņā ar mūsu aplēsēm šo ieguldījumu iespaidā pieauga par vairāk nekā 11 %. Ņemot vērā, ka plānošanas procesa kvalitāte pašreizējā periodā ir augstāka nekā iepriekšējā periodā, esmu pārliecināts, ka līdz 2023. gadam sasniegsim ievērojami labākus rezultātus.

◀ *Sofijas Tehnoloģiju parks ir pirmais zinātnes un tehnoloģiju parks valstī, kas veidots kā platforma zināšanu un ideju apmaiņai starp akadēmisko aprindu pārstāvjiem un uzņēmējiem un Bulgārijas pozīcijas stiprināšanai pasaules pētniecības un inovācijas kartē.*

Kā jūs atbildētu uz viedokli, ka mazāk attīstītām valstīm nav pienācīgu administratīvo spēju, lai pārvaldītu tām pieejamos ES fondu līdzekļus?

Es šādam vērtējumam nepiekrītu — to nevar attiecināt uz visiem mazāk attīstītajiem reģioniem. Pēdējos gados šajos reģionos ir īstenoti kompleksi un liela apjoma infrastruktūras projekti. Nedrīkst aizmirst, ka Eiropas ieguldījumu pārvaldība ir saistīta ne tikai ar kohēzijas politikas mērķiem, bet arī Eiropas tiesību

aktu pareizu piemērošanu tādās jomās kā valsts atbalsts, publiskais iepirkums, vides aizsardzība u. c. Tas prasa sarežģītas, laiktietilpīgas procedūras, kas dažkārt rada iespaidu par kavēšanos vai spēju trūkumu.

2018. gada pirmajā pusgadā Bulgārija būs ES Padomes prezidentvalsts pirmo reizi kopš pievienošanās ES 2007. gadā. Kā Bulgārija uztver šo iespēju?

ES Padomes prezidentūra ir lieliska iespēja parādīt, ko esam sasnieguši, 10 gadus esot ES dalībvalstij. Mēs centīsimies radīt iespējas konstruktīvai diskusijai par mūsu kopīgās Eiropas nākotnes svarīgākajiem jautājumiem. Uzskatu, ka tikai vaļsirdīgā un atklātā diskusijā mēs varam atrast pareizos risinājumus. Mēs visi zinām, ar kādām problēmām saskaramies aizsardzības, drošības un migrācijas jomā, un vienlaikus ir pienācīgi jānodrošina ES tradicionālo politikas jomu īstenošana. Bulgārijas

“Pēdējos 10 gados atbalsts ir sniegts vairāk nekā 12 000 projektu, un valstī ar Eiropas fondu atbalstu īstenotie sasniegumi ir ļoti būtiski.”

▲ *Putnu vērošanas tornis Aldomirovci purvā tika uzbūvēts projektā “Aizsargājamo sugu labvēlīga stāvokļa atjaunošana un saglabāšana Aldomirovci purva aizsargājamajās teritorijās un Slivnicas un Dragomanas pašvaldībās”.*

Projekts "Sociālajai integrācijai un ilgtspējīgai pilsētu attīstībai būtiskas publiskās telpas uzlabošana Burgasas pašvaldībā" veicina ilgtspējīgus, pieejamus un pievilcīgus pilsētu centrus, lai reģionus padarītu konkurētspējīgākus.

prezidentūra notiek piemērotā laikā, jo mūsu nostājas pamatā vienmēr ir bijušas Eiropas brīvības, vienotības un solidaritātes vērtības.

Pašlaik arvien aktīvāk tiek diskutēts par kohēzijas politiku pēc 2020. gada. Kādas ir Bulgārijas prezidentūras prioritātes šajā jomā un ko jūs grasāties darīt?

Pēdējos gados lielākajā daļā diskusiju par Eiropas solidaritāti uzmanība galvenokārt tikusi pievērsta tās apjomam un īstermiņa ietekmei. Tam ir objektīvi iemesli, piemēram, ekonomikas un finanšu krīze, bēgļu krīze un dažādu veidu reģionālas krīzes. Šajā kontekstā varam teikt, ka Eiropas iestādes un dalībvalstis ir elastīgi reaģējušas uz problēmām, un tas lielā mērā ir sekmējis Eiropas ekonomikas atveseļošanu, palīdzot atjaunot izaugsmi. Bieži tiek aiz-

mirsts, ka mēs pārvarējam šīs problēmas, jo mums izdevās sasniegt labus rezultātus ar Eiropas fondu ieguldījumiem. Iemesls, kas ir ļāvis Eiropai atgūties no smagajām krīzēm, ir Eiropas iedzīvotāju, pašvaldību un uzņēmumu ticība Eiropas solidaritātei.

Vai jums ir bijusi sadarbība ar pašreizējo Igaunijas prezidentūru un 2018. gada otrajā pusgadā paredzēto Austrijas prezidentūru?

Ir skaidrs, ka Padomes 18 mēnešu programma ir mūsu valstu kopīgs pasākums, jo mums ir vienots redzējums par galvenajām prioritātēm, tendencēm un problēmām, ar kurām saskaras Savienība.

Mēs pastāvīgi uzturam ciešus kontaktus ar mūsu kolēģiem visos galvenajos aspektos, un es domāju, ka jau varam apsveikt Igaunijas prezidentūru par milzīgo paveikto darbu, turklāt ne tikai kohēzijas un reģionālās politikas jomā. Austrijas prezidentūrai būs liels uzdevums, proti, padarīt raitākas praktiskās sarunas par daudzgadu finanšu shēmu laikposmam pēc 2020. gada un par tiesību aktu kopumu ES fondiem nākamajam plānošanas periodam. Mēs centīsimies atbalstīt Austrijas prezidentūru, ne vien sākot pirmās diskusijas pēc priekšlikumu iesniegšanas, bet arī turpināsim būt konstruktīvs sadarbības partneris pēc tam. ■

▲ Sofijas lidostas metro stacija nodrošina tiešu un ērtu transporta savienojumu starp galvaspilsētu un lidostas pasažieru termināli.

INTERVIJA

Burgundija-Franškontē — ciešāka saikne ar ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju

Burgundijas-Franškontē reģiona viceprezidents Eiropas un starptautiskajos jautājumos Patriks Ajašs (*Patrick Ayache*), kā apvienošanās maina visus teritoriālās kohēzijas aspektus.

Raugoties no Burgundijas-Franškontē reģiona perspektīvas, kā nesenā Francijas teritoriālā reforma ietekmē bijušo reģionu darbības programmas un to pārvaldību?

2015. gadā pieņemtais lēmums apvienot reģionus bija ārkārtīgi svarīga Francijas teritoriālā iedalījuma reforma, un tas ir arī būtiski ietekmējis kohēzijas politikas īstenošanu vietējā līmenī. Reformas rezultātā Burgundijas-Franškontē reģions kļuva par faktisko vadošo iestādi piecām dažādām Eiropas programmām ar vairāk nekā EUR 1,4 miljardus vērtiem ieguldījumiem mūsu teritoriju attīstībā, mūsu ekonomikā, nodarbinātībā, enerģētikas pārkārtošanā un citās jomās. Šie Eiropas līdzekļi ir reizē būtisks resurss un iespēja jaunajam, lielajam reģionam.

Pēc Burgundijas un Franškontē reģionu apvienošanas mēs nevēlējāties apgrūtināt Burgundijas un Franškontē/Juras reģionu darbības programmu īstenošanu. To īstenošanā iestādes jau sen sekmīgi sadarbojas ar reģionālo partnerību un Eiropas Komisijas dienestiem, jo īpaši ar

stabilitāti un efektivitāti darbības programmu atbalsta saņēmējiem. Tomēr, ja iespējams, mēs cenšamies saskaņot procedūras, īstenojot darbības programmas, kas nodrošinās vienotu Eiropas strukturālo un investīciju fondu atbalstu visā Burgundijas-Franškontē teritorijā.

“ Reģionu apvienošana ir arī palīdzējusi izveidot un attīstīt unikālu rīku, kas palīdz projektu vadītājiem, kuri darbojas plašā teritorijā. Šo rīku sauc par “projektu fabriku”. ”

Reģionu apvienošana ir arī palīdzējusi izveidot un attīstīt unikālu rīku, kas palīdz projektu vadītājiem, kuri darbojas plašā teritorijā. Šo rīku sauc par “projektu fabriku”. Es vēlos radīt šo rīku nolūkā uzlabot Eiropas fondu izmantošanu, atvieglot dokumentācijas sagatavošanu, vienkāršojot procedūras un paātrinot Eiropas fondu apgūšanu. Praksē ekspertu tīkla izveide reģionā ir ļāvusi palīdzēt potenciālajiem ESI fondu atbalsta saņēmējiem, informējot viņus vispārējās un tematis-

REGIO ĢD. Mērķis bija nodrošināt programmu īstenošanas nepārtrauktību un

kās informatīvās sanāksmēs un sniedzot viņiem atbalstu ar izglītojošiem darbse-

◀ Skats uz Morto ciemu.

nozīmi piešķirs tādu vietējo attīstības projektu atbalstam ar dotācijām, kurus citādi nebūtu iespējams īstenot. Finanšu instrumentiem un tradicionālam tiešajam atbalstam projektiem ir lietderīgi jāpapildina citam citu, lai nodrošinātu solidaritāti starp kohēzijas politikas reģioniem, kas mums ir ļoti svarīga.

Viens no galvenajiem Burgundijas un Franškontē/Juras reģionu darbības programmu mērķiem ir veicināt ekonomikas izaugsmi un radīt darbvietas, jo īpaši MVU, pamatojoties uz reģiona raksturīgajām stiprajām pusēm. Cik lielā mērā šis mērķis ir sasniegts un kādus rezultātus jūs vēlaties sasniegt attiecībā uz darbvietu radīšanu?

2014.–2020. gada periodā plānošanu raksturo darbības rezultātu satvars, kas jāievēro, un mērķi, kas jāsasniedz, jo īpaši ekonomika attīstības un inovācijas jomās. Daudzi pasākumi ir vērsti uz MVU, un es esmu gandarīts par šo pasākumu panākumiem, jo tie ir uzlabojuši mūsu teritorijas kopējo ekonomisko stāvokli. Runājot par mērķiem, mēs līdz 2023. gadam plānojam atbalstīt 3000 uzņēmumu Burgundijas-Franškontē reģionā, un jau esam atbalstījuši vairāk nekā 600 uzņēmumus, tostarp daudzus jaunus uzņēmumus.

ESI fondi mums arī ļauj īstenot īpašus pasākumus tādās reģiona izcilības nozarēs kā lauksaimniecības pārtikas ražošana, veselības aprūpe un autobūve, veicinot kopīgus pētniecības projektus un kopu veidošanu. Tāpēc mēs atbalstām nozīmīgus projektus mikrotehnoloģiju nozarē un struktūru veidošanā mūsu teritorijā.

mināriem, kas aptver visu procesu no projektu izstrādes līdz to īstenošanai.

Kādas priekšrocības un trūkumi ir ir pašreizējā plānošanas periodā īstenošanai pieejai, kuras mērķis ir integrēt un saskaņot dažādu Eiropas fondu noteikumus un ļaut izmantot finanšu instrumentus, piemēram, aizdevumus un garantijas?

Izveidojot 2014.–2020. gada programmu, ir pastiprināta daudzu fondu pieeja, un būtu jāturpina noteikt kopīgus īstenošanas noteikumus un turpināt vienkāršošanu. Burgundijas-Franškontē reģionā mēs cenšamies mūsu līmenī īstenot maksimāli integrētu pieeju Eiropas fondiem, jo īpaši attiecībā uz komunikāciju, ar ko uzlabo vietējo ieinteresēto

personu un plašākas sabiedrības zināšanas par Eiropas atbalsta pasākumiem.

Finanšu instrumenti ir ļoti svarīgi stratēģiski rīki, kas atbalsta mūsu MVU konkurētspēju un inovāciju. Tiem mūsdienās ir liela nozīme, un Burgundijas-Franškontē reģionā mēs esam jo īpaši izmantojuši ERAF resursus, lai izveidotu riska kapitāla fondu, kas atbalsta uzņēmumus darbības uzsākšanas posmā. Mēs pašlaik arī plānojam paplašinātajā reģionā ieviest jaunus rīkus — aizdevumu finansējumu un MVU paredzētas garantijas inovācijai —, kas ir īpaši ieguldījumu instrumenti uzņēmējdarbības atveseļošanai. Bez ERAF atbalsta šādus instrumentus nevarētu izveidot. Es ceru, ka ar programmām periodam pēc 2020. gada tiks īstenošana vērienīga kohēzijas politika, kas būtisku

“ ESI fondi arī ļauj mums īstenot īpašus pasākumus tādās reģiona izcilības nozarēs kā lauksaimniecības un pārtikas rūpniecība, veselības aprūpe un autobūve, veicinot kopīgus pētniecības projektus un kopu veidošanu. ”

▲ Atbilstoši reģiona ilgtspējīgas mobilitātes politikai tika piešķirts finansējums Viotte stacijas (Bezansonā) savienošanai ar TEMIS pētniecības centru.

Vai varat minēt dažus projektu piemērus no jūsu reģiona, kas bijuši īpaši noderīgi iedzīvotājiem?

Vēlos minēt divus strukturālus projektus, kas sniegs ieguvumus iedzīvotājiem. Saskaņā ar Franškontē un Juras reģionu FEDER-FSE darbības programmu ir piešķirts finansējums TCSP+ projektam (sabiedriskā transporta joslu izveidei) Bezansonā (25), kas kopš 2017. gada septembra savieno Viotte staciju ar TEMIS pētniecības centru un Bouloie universitātes pilsētiņu, tādējādi īstenojot Bezansonas apkaimes pilsētu kopienas izveidoto ilgtspējīgas mobilitātes politiku. 4,1 km garajai līnijai ir 11 stacijas, un ir plānots, ka šo jauno līniju ik dienu izmantos 8800 pasažieri. Mērķis ir mudināt cilvēkus atteikties no personīgo automašīnu izmantošanas par labu sabiedriskajam transportam, tādējādi palīdzot samazināt ietekmi uz vidi (piesārņojumu, troksni u. c.).

Attiecībā uz Burgundijas ERAF-ESF programmu ERAF finansējums ir izmantots ļoti liela ātruma interneta tīklu izveides pirmajā posmā, nodrošinot atbalstu aptuveni 30 % apjomā no kopējiem attaisnotajiem izdevumiem. Programmas darbības laikā mērķis ir būtiski palielināt īpaši liela ātruma optiskās šķiedras tīklu pārklājumu Burgundijas reģionā no 35 % līdz 50 % no reģiona iedzīvotāju skaita (tas atbilst 145 000 pieslēguma vietu izveidei). Tāpēc reģions ir paredzējis budžetu EUR 8,4 miljonu apmērā Kotdoras departamenta FTTH (Fibre To The Home) publisko iniciatīvu tīklam, lai izveidotu 77 127 optiskās šķiedras tīkla pieslēguma vietas.

Diskusija par kohēzijas politiku pēc 2020. gada kļūst intensīvāka. Kāds ir jūsu viedoklis?

Kohēzijas politika ir būtisks Eiropas Savienības ieguldījumu instruments. Tā ļauj mobilizēt reģiona publiskā un privātā

sektora resursus, lai kopā ar Eiropas resursiem sasniegtu ES 2020. gada mērķus. Tā atbalsta teritorijas, īstenojot to ekonomiskās, sociālās un teritoriālās attīstības politiku, un ir būtiska, lai palīdzētu samazināt atšķirības gan starp dažādām teritorijām, gan teritoriju iekšienē. Joprojām pastāv acīmredzamas atšķirības starp Eiropas reģioniem, tāpēc ir nepieciešams atbalsts vismazāk attīstītajām teritorijām.

Es atbalstu spēcīgu un vērienīgu kohēziju pēc 2020. gada un aktīvi strādāšu, un sekošu līdzi notiekošajam turpmākajos mēnešos, lai kohēzijas politika netiktu samazināta un nekļūtu tikai par korekcijas koeficientu vispārējās sarunās par budžetu. Mēs nedrīkstam aizmirst kohēzijas politikas nozīmi — tā nodrošina visas ES harmonisku attīstību un stiprina ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju. No Eiropas projekta nedrīkst izslēgt nevienu reģionu, teritoriju vai Eiropas iedzīvotāju. ■

ESI fondu īstenošana norit sekmīgi

Eiropas strukturālie un investīciju fondi (ESI fondi) sniedz atbalstu daudzās jomās, piemēram, palīdz cilvēkiem atrast darbu, nodrošina labāku veselības aprūpi un aizsargā vidi, tāpēc tiem ir ļoti liela nozīme ES iedzīvotāju ikdienas dzīves uzlabošanā.

Jau Eiropas Komisijas ziņojums rāda, ka līdz 2017. gada beigām dalībvalstīs un reģionos ir ieguldīti EUR 278 miljardi jeb aptuveni 44 % no 2014.–2020. gada plānošanas periodā pieejamajiem resursiem.

“ESI fondu īstenošana ir piedzīvojusi ievērojamu uzplaukumu un sasniegusi optimālo tempu,” norādīts stratēģiskajā pārskatā, kas veidots, pamatojoties uz ES-28 valstu sniegto informāciju. “Attiecīgie ieguldījumi visā ES nodrošina konkrētus cilvēku dzīves uzlabojumus. Tas ir taustāms pierādījums ES rīcības pievienotajai vērtībai.”

Ziņojumā ir norādīts, ka par spīti tam, ka joprojām pastāv lielas atšķirības, visas dalībvalstis ziņo par “strauju un ļoti strauju ESI fondu programmu īstenošanu 2016. gadā”. Līdz pagājušā gada beigām atlasīto projektu kopējais finanšu apjoms sasniedza EUR 182 miljardus, kas bija ievērojami vairāk nekā EUR 58,8 miljardi 2015. gada beigās.

€ 278 miljardi jau ieguldīti

€ 360 miljardi vēl jāiegulda

“2017. gada stratēģiskais ziņojums par Eiropas strukturālo un investīciju fondu īstenošanu” ir publicēts laikā, kad notiek aktīvas diskusijas par ES budžetu pēc 2020. gada. Šajā kontekstā tas parāda ESI fondu panākumus, visā ES sekmējot sociālekonomisko konvergenci, izturētspēju un teritoriālo kohēziju, kā arī nodrošinot dalībvalstīm stabilu ilgtermiņa ieguldījumu sistēmu.

Pārmaiņu īstenošana

Pieci ESI fondi: Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF), Eiropas Sociālais fonds (ESF), Kohēzijas fonds (KF), Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds (EJZF) — ir uzskatāmi par ES galveno investīciju instrumentu. 2014.–2020. gada periodā tiem paredzētais budžets sasniedz EUR 454 miljardus, un tie atbalsta programmas, kas darbosies līdz 2023. gadam.

“*Stratēģiskais ziņojums rāda, ka kohēzijas politika sasniedz praktiskus rezultātus visā Eiropā. Tās ir labas ziņas laikposmam pēc 2020. gada.*”

Komisāre Korina Kreucu (*Corina Crețu*)

Pirmo trīs īstenošanas gadu novērtējums rāda, ka Eiropā finansējumam ir atlasīti aptuveni 2 miljoni projektu, un ziņojumā ir norādīts, ka “patlaban lielāks nekā jebkad iepriekš finansējums ir koncentrēts jomās ar vislielāko ES pievienoto vērtību, piemēram, nodarbinātības, sociālās iekļaušanas, prasmju, pētniecības un inovācijas, vides vai mazoglekļa ekonomikas jomā”.

Piemēram, līdz 2016. gada beigām ESI fondi aptuveni 7,8 miljoniem cilvēku palīdzēja darba meklējumos vai prasmju uzlabošanā, lai pielāgotu tās tirgus pieprasījumam. Vēl 11,5 miljoniem cilvēku tika nodrošināta piekļuve uzlabotiem veselības aprūpes pakalpojumiem.

Taču tas nebūt nav viss. ESI fondi arī palīdzēja dalībvalstīm uzlabot to ieguldījumu vidi, atbalstot strukturālas reformas un mobilizējot privāto kapitālu. Piemēram, atlasītie ERAF finansētie projekti radīs privātā sektora līdzfinansējumu aptuveni EUR 11,5 miljardu apmērā. ESI fondi arī palīdzēja īstenot atbildes pasākumus attiecībā uz bēgļu un migrantu krīzi, dabas katastrofām un citiem neparedzētiem apstākļiem.

ESI fondi ir ES galvenais instruments integrētas teritoriālās attīstības veicināšanai, un to atbalstu saņem vairāk nekā 3800 pilsētu un teritoriālās attīstības stratēģiju. Ziņojumā ir norādīts, ka ir izveidots saskaņotāks regulējums, lai veicinātu integrē-

tāku pieeju. Jauno teritoriālo instrumentu īstenošana ir radījusi pozitīvas pārmaiņas vietējā un reģionālajā plānošanas kultūrā, jo īpaši veicinot sadarbības uzlabošanu starp dažādām nozarēm un pārvaldes līmeņiem.

Ziņojumā arī uzsvērts progress, kas sasniegts, īstenojot vienkāršošanas pasākumus un uzlabojot iestāžu un atbalsta saņēmēju spējas, lai nodrošinātu finansējuma efektīvāku pārvaldību.

Tomēr, raugoties nākotnē, ziņojuma autori uzsver, ka dalībvalstīm ir aktīvāk jāstrādā, lai nodrošinātu kvalitatīvu projektu atlasī un efektīvu īstenošanu, norādot, ka: “pašlaik ir svarīgi, lai paātrinātajam projektu īstenošanas tempam sekotu arī būtisks un straujš faktisko tēriņu kāpums”.

Ļoti daudz ir atkarīgs no pašlaik notiekošās diskusijas par kohēzijas politikas nākotni.

“Atbalstot darbvietu radīšanu, izaugsmi un ieguldījumus, kā arī stiprinot vienoto tirgu, Enerģētikas savienību un ekonomikas pārvaldību, šie ieguldījumi atbilst reālās ekonomikas vajadzībām,” norādīts ziņojumā. “Šie fondi lielā mērā arī palīdz ES sasniegt politikas mērķus, faktiski īstenojot tos praksē.” ■

GUDRAS, ILGTSPĒJĪGAS UN IEKĻAUJOŠAS IZAUGSMES VEICINĀŠANA

- ▶ Līdz 2016. gada beigām bija atlasīti projekti EUR 50,3 miljardu vērtībā, kas bija saistīti ar **mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, pētniecību, izstrādi un inovāciju**, kā arī **informācijas un komunikācijas tehnoloģijām**.
- ▶ Tas nozīmē, ka, piemēram, vēl aptuveni 915 000 mājsaimniecību tiks nodrošināta **labāka piekļuve platjoslas pieslēgumam**. Vairāk nekā 196 000 uzņēmumu saņem **vērtīgu palīdzību konsultāciju veidā**. Tāpat arī 29 000 pētnieku tagad strādā uzlabotos pētniecības centros, un viņiem ir vieglāk pieejami resursi un pakalpojumi, tādējādi veicinot inovāciju.
- ▶ **Nodarbinātības, sociālās iekļaušanas un izglītības** jomās ir atlasīti projekti EUR 48,7 miljardu vērtībā. Tas ietver EUR 14,6 miljardus izglītībā un profesionālajā apmācībā, un ziņojumā ir norādīts, ka skolās un bērnu aprūpes iestādēs ir izveidoti 4,4 miljoni jaunu vietu.
- ▶ Tādās jomās kā **mazoglekļa ekonomika, klimata pārmaiņas, vide un transports** līdz 2016. gada beigām projektiem bija piešķirti EUR 73,2 miljardi. Tādējādi ir gaidāms, ka aptuveni 148 000 mājsaimniecību tiks uzlabota enerģijas patēriņa klasifikācija. Vairāk nekā 4,6 miljoni iedzīvotāju var izmantot jauno vai uzlaboto pretplūdu aizsardzības pasākumu sniegtās priekšrocības, savukārt 3,5 miljoniem cilvēku varētu uzlaboties ūdensapgāde.

ESI fondi — Eiropas reģionu un solidaritātes stiprināšana

Eiropas Parlamenta deputāte Kerstina Vestfāle (*Kerstin Westphal*), kura ir arī Eiropas Parlamenta Reģionālās attīstības komitejas locekle, izklāsta savu viedokli par ESI fondu īstenošanu un ietekmi un atklāj, ko viņa sagaida no tiem turpmāk.

“ *Struktūrfondi nav tikai nauda. Tie ir Eiropas solidaritātes signāls.* ”

Kāds ir jūsu viedoklis par 2014.–2020. gada perioda ESI fondu līdzšinējo īstenošanu?

Sākums bija lēns. Pirmais šā perioda gads tika zaudēts vismaz daļā reģionu. Manuprāt, process kopš tā laika ir paātrinājies, un pašlaik man šķiet, ka īstenošana norit sekmīgi. Finansējums nonāktur, kur tas ir vajadzīgs, un tiek īstenoti lieliski projekti.

Domāju, ka pagaidām vēl nav iespējams gūt pilnīgu priekšstatu par kopējo situāciju, bet no praktiskajā īstenošanā iesaistītajiem cilvēkiem esmu dzirdējusi, ka viņi atzinīgi novērtē vairākus vienkāršošanas pasākumus un ka tematiskā koncentrācija darbojas. Tas nozīmē, ka mēs

patiešām koncentrējamies uz nedaudzām svarīgām prioritātēm.

Kādu citu pozitīvu ietekmi papildus finanšu atbalstam, ko ESI fondi sniedz dalībvalstīm, jūs redzat?

Struktūrfondi nav tikai nauda. Tie ir Eiropas solidaritātes signāls. Eiropas teritoriālās sadarbības jomā es redzu, kā cilvēki no dažādām valstīm sadarbojas, lai stiprinātu savus reģionus. Skatoties uz reģioniem, kas samazina to CO₂ emisijas vai rada darbvietas, ir redzams, ka tiek atbalstītas labas idejas. Šis ir aspekts, kas man īpaši patīk ESI fondos — tie palīdz reģioniem būt radošiem un patiesi strādāt cilvēku labā.

Viens no šā perioda galvenajiem mērķiem ir nodrošināt, ka ESI fondi un Eiropas Stratēģisko investīciju fonds cieši sadarbojas. Kāds ir jūsu viedoklis par šo kopīgo darbu un kas būtu jāuzlabo?

Es domāju, ka šī sadarbība uzlabojas. To veicina arī tā dēvētā kopotā regula. Tomēr, kaut arī ESI fondu un ESIF nosaukumi ir ļoti līdzīgi, tiem ir atšķirīgas pieejas. Sadarbība starp šiem fondiem varētu būt sekmīga lielāku projektu gadījumā, bet no savas pieredzes varu teikt, ka tieši ESI fondi ir tie, kas visvairāk palīdz mazu un vidēju projektu īstenošanā uz vietas daudzos reģionos. Kā Eiropas Parlamenta referente varu teikt, ka Parlaments nevēlas, ka ESIF mazina

kohēzijas politikas plānošanas stratēģisko saskaņotību, teritoriālo koncentrētību un ilgtermiņa perspektīvu.

Gaidāmās daudzgadu finanšu shēmas kontekstā 2018. gads būs svarīgs kohēzijas politikai pēc 2020. gada. Ko jūs sagaidāt no šīs politikas nākotnes?

Nākamais gads un arī 2019. gads patiesi būs izšķiroši. Ir jārikojas jau tagad. Manuprāt, mums ir jāizvairās no tādas situācijas kā iepriekšējā reizē, kad daudzu

darbības programmu sākums aizkavējās. Reģioniem jau laicīgi ir jāzina, ar ko tiem jāērķinās.

Papildus tam manā ziņojumā Eiropas Parlamentam esmu aicinājusi turpināt vienkāršošanu. Domāju, ka komisāres Krecu (*Crețu*) izveidotā augsta līmeņa grupa palīdzēs sasniegt reālus rezultātus šajā jomā. EP prasa arī palielināt elastīgumu. Mūsu reģioniem ir jāspēj reaģēt uz jaunām, neparedzētām problēmām, kas var rasties, piemēram, 2025. gadā.

Un visbeidzot — reālā diskusija par turpmāko DFS un komisāra Etingera (*Oettinger*) patiesie vārdi, ka “vairāk Eiropas uzdevumu būs jārisina par mazāku naudu”, nedrīkstētu novest pie kohēzijas politikas vājināšanas. Kā jau es teicu — ESI fondi ir solidaritātes simbols, kas padara reģionus radošus. Tas ir jāsaģlabā visos Eiropas reģionos. ■

“ ESI fondi nodrošina ilgtermiņa strukturālās pielāgošanās politikas instrumentu, lai reģionu ekonomikām palīdzētu prognozēt pārmaiņas un tām pielāgoties, lai ikviens iedzīvotājs varētu atrast ilgtspējīgas attīstības iespējas. ”

Mari Kiviniemi (*Mari Kiviniemi*), ESAO ģenerālsēkretāra vietniece¹

“ Kohēzijas politika turpina iedzīvotājiem sniegt acīmredzamus un skaidrus ieguvumus tādās jomās kā labāka piekļuve skolām, veselības aprūpe un sociālā aprūpe, tīrāks gaiss un ūdens, kā arī uzlabota un ilgtspējīga mobilitāte. ”

Daniēls Termonts (*Daniël Termont*), Gentes pilsētas mērs un *EUROCITIES* priekšsēdētājs²

“ Eiropas strukturālie un investīciju fondi ļauj radīt spēcīgu impulsu attīstībai un palielināt investīcijas. ”

Beate Merka (*Beate Merk*), Bavārijas Federālās zemes Eiropas lietu un reģionālo attiecību ministre, Vācija³

1) Panorama 61
2) Panorama 61
3) Panorama 62

PILSĒTU STĀSTI

Eiropas pilsētas piedalās politikas veidošanā

ES pilsētprogramma mudina pilsētas ietekmēt politikas veidošanu un piedāvāt risinājumus tādām sabiedrības problēmām kā nabadzība vai piesārņojums, kas tieši ietekmē pilsētas. Gadu pēc ES pilsētprogrammas uzsākšanas Komisijas ziņojumā ir aplūkoti pirmie rezultāti.

2016. gada maijā pieņemtajā Amsterdamas paktā, ar ko izveidoja ES pilsētprogrammu, tika noteiktas 12 prioritārās tēmas, kas cita starpā ietvēra darbvietas, mājokļu nodrošinājumu, mobilitāti pilsētās, gaisa kvalitāti un migrantu un bēgļu iekļaušanu.

Cenšoties izstrādāt konkrētus rīcības plānus šo uzdevumu risināšanai, ir izveidotas 12 partnerības, proti, viena partnerība

katrai prioritātei — tā norādīts 20. novembrī pieņemtajā Komisijas ziņojumā Padomei par ES pilsētprogrammu.

Partnerības aptver 84 pilsētas, 22 dalībvalstis, 13 ģenerāldirektorātus, Eiropas Investīciju banku (EIB), kā arī dažādas apvienības, NVO un citas organizācijas.

“Ar darbu partnerībās daudzas pilsētas ir pierādījušas spēju dot jēgpilnu ieguldījumu ES politikas veidošanā,” norādīts ziņojumā.

Līdz 2017. gada beigām tiks pabeigti trīs rīcības plāni, kas ietvers konkrētus, bet juridiski nesaistošus priekšlikumus par nabadzību pilsētās, gaisa kvalitāti un migrantu un bēgļu iekļaušanu. Gaidāms, ka nākamajos divos gados tiks pieņemti arī pārējie rīcības plāni.

URBIS ir jauna, specializēta pilsētu ieguldījumu konsultatīvā platforma, ko pārvalda Eiropas Investīciju konsultāciju centrs.

Tā ir paredzēta, lai sniegtu konsultāciju atbalstu pilsētu pārvaldes iestādēm, lai atvieglotu, paātrinātu un citādi veicinātu ieguldījumus pilsētās.

URBIS var nodrošināt:

- pielāgotas tehniskas konsultācijas, lai atbalstītu pilsētu ieguldījumu stratēģiju un ieguldījumu programmu izstrādi, uzlabotu projektu kvalitāti un nodrošinātu, ka tie ir bankām pieņemami;
- konsultācijas, lai atbalstītu inovatīvu finansēšanas pieeju izstrādi ieguldījumiem pilsētās, ieskaitot pilsētu ieguldījumu platformu.

Papildu informācija, tostarp atbildības kritēriji ir pieejami mūsu tīmekļa vietnē: eah.eib.org

rakstot mums: eah@eib.org

AMSTERDAM
NOV 17
10-11
1645

Amstrong
Hub

Ir izveidota īpaša tīmekļa vietne jeb vienas pieturas aģentūra, lai veicinātu visaptverošu pārskatu par pilsētām pieejamajiem resursiem, zināšanu apmaiņu un informāciju par pilsētpolitiku un iniciatīvām.

Saskaņā ar ziņojumu ES pilsētprogramma vairākās dalībvalstīs ir atjaunojusi interesi par valsts pilsētpolitikas izveidi vai stiprināšanu. Tāpat ziņojumā ir konstatēts, ka palielinās pilsētu

nozīme starptautiskajos centienos dažādās jomās, piemēram, cīņā pret klimata pārmaiņām.

Ziņojumā ir arī uzsvērts, ka Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) 2014.–2020. gada periodā pilsētās iegulda aptuveni EUR 100 miljardus, no kuriem pilsētas tieši pārvalda EUR 15 miljardus.

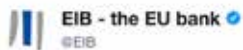
2017. gada Pilsētu forums

27.–28. novembrī Roterdamā, Nīderlandē notikušajā trešajā Pilsētu forumā tikās ieinteresētās personas no visas Eiropas, piemēram, speciālisti, kas nodarbojas ar pilsētu jautājumiem, kā arī ministriju un NVO pārstāvji. Svarīgs notikums bija *URBIS* konsultatīvā pakalpojuma darbības sākšana.

Dažas atziņas no pasākuma:

“*Patiecoties šai iniciatīvai, pilsētām būs pieejams nepieciešamais atbalsts jaunu iespēju radīšanai to iedzīvotājiem.*”

Komisāre Korina Krecu (*Corina Crețu*)

Sekot

Mēs nupat uzsākām #URBIS, kas ir jauns konsultāciju pakalpojums, kurš palīdz pilsētām atrast finansējumu un kļūt viedām, modernām un zaļām <http://bit.ly/2zLYIsP> #AdvisoryHub #investEU #citiesforum2017 @EU_Commission @VazilHudak

Sekot

Mēs piekrītam @CorinaCretuEU teiktajam #citiesforum2017, ka “mums jāstrādā kopā, lai padarītu pilsētas viedas un ilgtspējīgas. Pilsētas ir daļa no risinājuma. Kohēzijai un pilsētpolitikai ir jāiet roku rokā”. Jā, padarīsim pilsētu dimensiju stiprāku laikposmā pēc 2020. gada #cohesionpolicy / BF

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

Komisijas ziņojums Padomei par ES pilsētprogrammu:
<http://europa.eu/!Bx36qH>

[^] No kreisās uz labo pusi: Portugāles valsts sekretāre Eiropas jautājumos Anna Paula Zakariasa (Ana Paula Zacarias), Senmartēnas Kopienas prezidents Denjels Gibss (Daniel Gibbs), Majotas Departamenta padomes prezidents Soibahadīns Ibrahims Ramadani (Soibahadine Ibrahim Ramadani), Gvadelupas Reģionālās padomes prezidents Ari Čaluss (Ary Chalus), Eiropas Parlamenta deputāts Junū Omaržī (Younous Omarjee), Francijas Gviānas Teritoriālās Kopienas prezidents Rodolfe Aleksandre (Rodolphe Alexandre), Eiropas reģionālās politikas komisāre Korina Krecu (Corina Crețu), Eiropas Parlamenta deputāts Huans Fernando Lopess Agilars (Juan Fernando López Aguilar), Kanāriju Salu valdības prezidents Fernando Klaviho (Fernando Clavijo), Martinikas Teritoriālās Kopienas prezidents Alfrēds Marī-Žanns (Alfred Marie-Jeanne), Reinjonas Reģionālās padomes prezidents Didjē Robērs (Didier Robert), Eiropas Parlamenta deputāts Luijs Žozefs Mankūrs (Louis-Joseph Manscour), Madeiras reģionālās valdības prezidents Migels Albuquerke (Miguel Albuquerque), Ārējo attiecību prezidentūras reģionālais sekretāra palīgs Ruijs Betenkūrs (Rui Bettencourt), Azoru Salu reģionālā valdība.

ES tālākie reģioni — privileģēta, atjaunota un pastiprināta partnerība

ES moto “Vienoti daudzveidībā” simbolizē Eiropas iedzīvotājus, kuri strādā kopā mieram un pārticībai, kā arī daudzās dažādās kultūras, tradīcijas un valodas, kas mierīgi pastāv līdzās Eiropā, un šim moto ir īpaši liela nozīme, ņemot vērā bagātību, ko Savienībai sniedz tālākie reģioni.

Deviņi tālākie reģioni — Gvadelupa, Francijas Gviāna, Martinika, Majota, Reinjona, Senmartēna, Azoru salas, Madeira un Kanāriju salas — ir liela vērtība Eiropai. To ģeogrāfiskā atrašanās vieta nodrošina Eiropas klātbūtni pasaule stratēģiskās vietās, un to plašās jūras teritorijas piedāvā potenciālu spēcīgas jūras ekonomikas attīstībai.

Šajos reģionos ir arī bagāti resursi. Tie veido 80 % Eiropas bioloģiskā daudzveidības un ir lieliski piemērotas vietas pētniecībai un inovācijai tādās nozarēs kā aprites ekonomika, farmakoloģija, atjaunojamie energoresursi, kosmosa zinātne un astrofizika.

Tomēr vairākas specifiskas ģeogrāfiskās iezīmes ierobežo šo reģionu izaugsmi un attīstību, piemēram, to nošķirtība un/vai atrašanās uz salas, mazā teritorija, sarežģītais reljefs un klimats, kā arī ekonomiskā atkarība no dažiem vietējiem produktiem. ES apzinās gan šo reģionu potenciālu, gan to ierobežojumus, un tā atbalsta tālāko reģionu centienus izmantot to potenciālu ar īpašu partnerību, ko izstrādājusi Komisija, reģioni un attiecīgās dalībvalstis. 2017. gada 24. oktobrī Eiropas Komisija pieņēma jaunu stratēģiju tālākajiem reģioniem, ar ko izveidoja privileģētu, atjaunotu un pastiprinātu partnerību.

Kāpēc pašlaik ir vērts atjaunot stratēģiju?

Par spīti pēdējos gados sasniegtajam progresam tālākie reģioni joprojām saskaras ar nopietnām grūtībām: augstu bezdarba līmeni, jo īpaši jauniešu vidū, neaizsargātību pret klimata pārmaiņām, šķēršļiem izaugsmei nepietiekami attīstītas infrastruktūras dēļ, kā arī atkarību no tautsaimniecības nozarēm, kurās nepietiekami izmanto inovatīvus procesus. Daži no šiem

“Pētniecībai un inovācijai ir ļoti liela nozīme, lai tālākie reģioni spētu kļūt par līderiem daudzās perspektīvās nozarēs.”

reģioniem arī saskaras ar migrācijas radīto spiedienu un sociālām krīzēm.

Tāpēc Komisija ir izstrādājusi jaunu stratēģiju pastiprinātai partnerībai, lai divkāršotu centienus šo problēmu risināšanā. Tās mērķis ir palīdzēt šiem reģioniem izmantot tiem pieejamās iespējas globalizētajā pasaulē, kur tie līdz šim saskārušies ar grūtībām, bet nav varējuši pilnvērtīgi izmantot globalizācijas sniegtos ieguvumus. Tam ir nepieciešama labāka integrācija Eiropas iekšējā tirgū un arī to apkārtējā reģionā.

Pirmkārt, stratēģija centīsies veidot ES politiku, piemēram, Eiropas transporta, enerģētikas un tirdzniecības politiku, tādā veidā, lai labāk atspoguļotu šo reģionu apstākļus un intereses.

Šajā nolūkā dialoga platforma satuvinās reģionus un dalībvalstis, pie kurām tie pieder, Eiropas iestādes un citas ieinteresētās personas, lai apmainītos ar viedokļiem visos politikas veidošanas un īstenošanas posmos. Turklāt Komisija pēc pieprasījuma izveidos īpašas darba grupas konkrētos jautājumos, piemēram, attiecībā uz to, kā optimāli izmantot Eiropas fondus vai veicināt nodarbinātību.

Stratēģija palīdzēs šiem reģioniem izmantot to stiprās puses. Tā atbalstīs tālāko reģionu pilnīgu reģionālu integrāciju to apkārtējā reģionā, veicinot kopīgus projektus tādās jomās kā dabas radīto risku novēršana, atkritumu apsaimniekošana, transports un enerģētika.

Pētniecībai un inovācijai ir ļoti liela nozīme, lai tālākie reģioni spētu kļūt par līderiem daudzās perspektīvās nozarēs. Jaunā stratēģija palīdzēs tiem izstrādāt inovācijas pasākumus un palielināt to līdzdalību ES pētniecības programmās.

LIELISKA IESPĒJA IEPAZĪSTINĀT AR STRATĒGIJU

Komisijas priekšsēdētājs Junkers un komisāre Krecu iepazīstināja ar jauno stratēģiju tālāko reģionu prezidentu konferencē, kas 26.–27. oktobrī norisinājās Kajennā, Francijas Gviānā, un kuru vadīja Francijas Gviānas Teritoriālās Kopienas prezidents Rodolfe Aleksandre (*Rodolphe Alexandre*).

Priekšsēdētāja Junkera, prezidenta Makrona, komisāres Krecu un tālāko reģionu prezidentu piedalīšanās apliecināja stiprās partnerattiecības starp trim pārvaldības līmeņiem: reģionālo, valsts un Eiropas. Papildus Komisijas pārstāvjiem ES pārstāvēja arī trīs cienījami Eiropas Parlamenta deputāti Omaržī, Manskūrs un Agilars un Eiropas Investīciju bankas viceprezidents Fajols (*Fayolle*).

Konferencē reģionu vadītāji slavēja stratēģijas izveidoto pielāgoto pieeju, kuru atzinīgi novērtēja arī Francijas prezidents Emanuels Makrons (*Emmanuel Macron*). Viņi aicināja nodrošināt ES solidaritāti un vienlīdzīgas iespējas visiem ES iedzīvotājiem, jo īpaši nabadzīgākajos un nomaļākajos reģionos dzīvojošajiem. Viņi arī pateicās par priekšsēdētāja Junkera spēcīgo politisko atbalstu kohēzijas politikai un uzsvēra, ka šīs politikas īstenošanā ir vajadzīgs elastīgums, lai nodrošinātu tālāko reģionu īpašās vajadzības. Reģionu prezidenti arī uzsvēra, ka ir vajadzīga lielāka pārredzamība sarunās par tirdzniecības nolīgumiem, atbalsta turpmāka sniegšana to vietējai ekonomikai un īpaši pasākumi tālāko reģionu attīstībai būtiskās nozarēs, piemēram, zvejniecībā un jūras ekonomikā.

>

Resursu lietpratīga izmantošana

Izmantojot lietpratīgās specializācijas modeli, stratēģijas mērķis ir palīdzēt reģioniem optimāli izmantot to resursus, atbalstot aktīvāku inovāciju, tostarp tādās tradicionālās nozarēs kā zvejniecība un lauksaimniecības pārtikas ražošana. Šajā nolūkā Komisija centīsies turpināt īstenot Attālu un salu reģionu īpašo attīstības problēmu pārvarēšanas programmas (*POSEI*) arī pēc 2020. gada un izvērtēs, vai maza apjoma zvejas flotes atjaunošanai var izmantot valsts atbalstu.

Jaunās stratēģijas mērķis ir arī radīt vienlīdzīgas iespējas šajos reģionos. Lai veicinātu prasmju apgūšanu un mobilitāti, ES veicinās tālāko reģionu jauniešu aktīvāku piedalīšanos programmā “*Erasmus*” un Eiropas Solidaritātes korpusā.

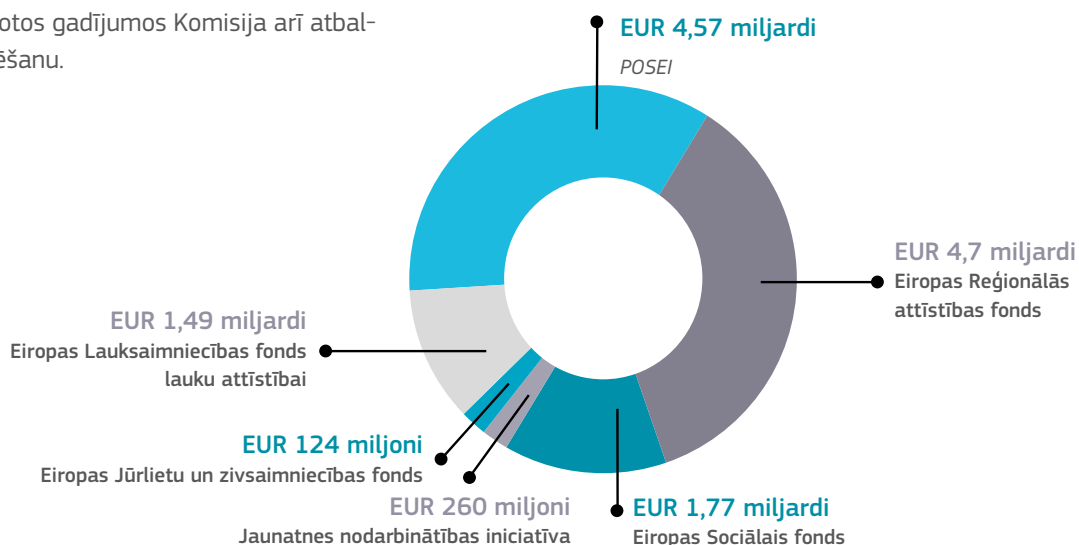
Arī transporta savienojumu uzlabošana ir būtiski svarīga šo reģionu ekonomiskajai attīstībai un iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai. Komisija nesen sāka pētījumu, lai noteiktu šo reģionu vajadzības, sagatavotu virkni transporta projektu un labāk atspoguļotu tālāko reģionu īpašo stāvokli ES transporta programmās. Pamatotos gadījumos Komisija arī atbalstīs ostu un lidostu finansēšanu.

Cīņa pret klimata pārmaiņām ir viens no grūtākajiem uzdevumiem, ar ko saskaras šie reģioni, un tāpat arī tādu ekstremālu laika apstākļu atkārtošanās kā viesuļvētra “*Irma*”. ES iekļaus šīs problēmas tās *LIFE* vides programmā un ES stratēģijā par pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Ko Eiropa dara šo reģionu labā?

Eiropas Savienība atbalsta tālāko reģionu centienus, tiem īstenojot ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi. 2014.–2020. gada periodā tālākajiem reģioniem no Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem un *POSEI* ir pieejami EUR 13,3 miljardi.

Turklāt tālākie reģioni gūst labumu arī no īpašiem atkāpes pasākumiem tādās jomās kā lauksaimniecība, zvejniecība, transports, valsts atbalsts un nodokļi, lai mazinātu šo reģionu īpašo ierobežojumu ietekmi un veicinātu to ekonomikas izaugsmi. ■

“ Jūs arī ļoti tiešā veidā saskaraties ar būtiskiem jautājumiem, kas ietekmēs mūsu nākotni. To vidū ir klimata pārmaiņas, atjaunojamie energoresursi un bioloģiskā daudzveidība. Viss, ko jūs varat izdarīt un sasniegt katrā no šīm jomām, var būt par piemēru un paraugu pārējai Eiropai... Mēs visi esam vienoti vienā Savienībā, un šīs Savienības kohēzijas politika ir un tai ir jābūt būtiskam vienojošam elementam, un arī visām politikas jomām ir jāsniedz labums un jāgarantē lielāka labklājība ikvienam. ”

Fragments no Komisijas priekšsēdētāja Junkera runas 7. tālāko reģionu prezidentu konferencē, kas 26.–27. oktobrī norisinājās Kajennā, Francijas Gviānā

100 PASĀKUMI STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANAI AR ATJAUNOTAS PARTNERĪBAS PALĪDZĪBU

Komisija jau strādā ar partnerību, lai nodrošinātu tās paziņojumā minēto 100 pasākumu īstenošanu. Ieguldījumu dos katrs pārvaldes līmenis: ES, attiecīgās dalībvalstis (Francija, Spānija un Portugāle) un reģioni.

Komisija jau ir uzsākusi vairākus pasākumus. Sadarbībā ar Eiropas Investīciju banku saskaņā ar Junkera plānu tiek veidota jauna tālākajiem reģioniem paredzēta iniciatīva Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF) atbalsta uzlabošanai. Tiek

veikts pētījums, lai definētu prasības gaisa un jūras transporta savienojumiem un lai noteiktu svarīgākos transporta projektus. Programmas "Apvārsnis 2020" darba programmā 2018.–2020. gadam ģipašs Koordinācijas un atbalsta pasākums ar EUR 4 miljonu budžetu veicinās tālāko reģionu piedalīšanos ES pētniecības programmā un uzlabos to pētniecības un inovācijas spēju un resursu redzamību.

VIENOTAS FRONTES SPĒCĪGS SIGNĀLS

2016.–2017. gada tālāko reģionu prezidentu konference, kuras organizēšanas gods tika Francijas Gviānai, bija ģipaša daudzu iemeslu dēļ. Ņemot vērā atjaunoto stratēģiju tālākajiem reģioniem, mēs kopā ar kolēģiem iesniedzām memorandu Eiropas Komisijai.

Atceros mūsu tālāko reģionu vadītās kampaņas ar mērķi izveidot tiesisko regulējumu, kas atbilstu apstākļiem mūsu reģionos. Grūtā cīņā izcīnītām, sarežģītām kampaņām ir vajadzīga pacietība un neatlaidība, kā arī aktīvs, argumentēts dialogs ar Komisiju. Tomēr vēl ir daudz darāmā. Tāpēc memorands ir kā spēcīgs signāls, kas pauž vienotu nostāju.

Ģipašs notikums bija priekšsēdētāja Žana Kloda Junkera piedalīšanās konferencē, kas notika pirmoreiz tālāko reģionu un Francijas Gviānas vēsturē. Šis žests apliecināja mūsu pieejas pareizību un to, ka esam Eiropas Savienības locekļi. Francijas prezidenta Emanuela Makrona vizīte ir pievērsusi ģipašu uzmanību mūsu zemei, par ko es esmu ģipaši gandarīts.

Tomēr, neskatoties uz iepriekš minēto, nedrīkstam aizmirst problēmas, ar kurām saskaras Francijas Gviāna. Konferencē es uzsvēru nepieciešamību valsts atbalsta piešķiršanā par prioritārām noteikt vairākas ekonomikas nozares, kas saskaras ar būtiskiem budžeta ierobežojumiem: viesnīcu nozari, zvejniecību, lauksaimniecību un rūpniecību. Manuprāt, šāds lūgums ir ģipaši pamatots, jo šogad tika pabeigta Eiropas Savienības

noteikumu par valsts atbalstu (Vispārējā grupu atbrīvojuma regulas) pārskatīšana. Šajā sakarā mēs lūdzām ES izstrādāt ģipašu pieeju attiecībā uz valsts atbalstu. Tāpēc ir jānodrošina saskaņotība starp kopienas un valsts politiku.

Es labi apzinos, ka šī konference ir tikai pirmais solis. Pilnībā piekrītu manu kolēģu no citiem tālākajiem reģioniem viedoklim par kohēzijas politiku. Mūsu teritorijām ir jāseko Eiropas veidošanas dinamikai ar nepārtrauktu atjaunošanu, nodrošinot tām finanšu resursus to problēmu risināšanai un izmantojot to stiprās puses. Tālākajiem reģioniem ir ļoti svarīgi, ka tiek īstenota pašreizējā stratēģija. Es pat teiktu, ka tā ir jālolo, jo mūsu kā teritoriju vadītāju pienākums ir uzlabot tās efektivitāti.

Rodolfe Aleksandre (Rodolphe Alexandre), Francijas Gviānas Teritoriālās Kopienas prezidents, tālāko reģionu prezidentu konferences līdzšinējais priekšsēdētājs

FAKTI UN SKAITĻI

		Iedzīvotāju skaits (2015)	IKP uz iedzīvotāju (ES-28=100) (2015)	Bezdarbs (2016)	Jauniešu bezdarbs (15–24 g.) (2016)*	Sieviešu bezdarbs (2016)*
	Azoru salas	245 766	68	11,2	41,5	9,5
	Kanāriju salas	2 135 722	74	26,1	51,3	27,8
	Gvadelupa	429 849	69	23,9	46,7	25,3
	Gviāna	262 527	53	23,2	43,9	24,7
	Madeira	256 424	72	13	50,5	11,9
	Martinika	376 847	78	17,6	44,3	17,5
	Majota	235 132	32	27,1	54,5	31,8
	Reinjona	850 996	71	22,4	44	22

* 2016. gada dati, izņemot Azoru salas un Madeiru (2014. gada dati)
Demogrāfiskie dati par Gvadelupu ietver Senmartēnu (36 457 iedzīvotāji 2013. gadā)

Avots: Eurostat

TĀLĀKIE REĢIONI — UNIKĀLA IESPĒJA UN PIEVIENOTĀ VĒRTĪBA ES

Laikā, kad Eiropa piedzīvo sarežģītu identitātes krīzi, tālākie reģioni apliecina to uzticību Eiropas projektam un pauž vēlmi turpināt ciešākas Savienības izveidi, lai nodrošinātu strauju ekonomikas izaugsmi un labklājību to iedzīvotājiem. Šo mērķi var sasniegt tikai tad, ja Eiropas politiku un iniciatīvas pielāgo šo reģionu unikālajai situācijai.

Eiropas Komisijas atjaunotā apņemšanās atbalstīt tālākos reģionus, lai tie ieņemtu labāku vietu ES, kas tika pausta Komisijas jaunajā paziņojumā "Stiprāka un atjaunota stratēģiskā partnerība ar ES tālākajiem reģioniem", ir ļoti svarīgs pavērsiens reģionu nākotnei un nākamā plānošanas perioda izstrādei. Tas ir jāsteno, ņemot vērā ES Tiesas spriedumu par LESD 349. panta darbības jomu, ar ko šis pants tiek noteikts par vienīgo juridisko pamatu, kas ir pietiekams, lai pieņemtu Eiropas tiesību aktus, ņemot vērā tālāko reģionu specifiku.

Ar jauno paziņojumu ir jānodrošina tādi savstarpēji nešķirami elementi kā vienlīdzīgas iespējas, konkurētspēja un ārēja darbība, kam jāklūst par ikvienas tālākajiem reģioniem paredzētas vērienīgas politikas raksturīgām iezīmēm, veidojot lielisku sākumpunktu šādiem plašiem centieniem.

Šajā kontekstā tālāko reģionu prezidentu konferences 2017. gada martā pieņemtajā memorandā tika noteikti mērķi, lai padarītu tālākos reģionus redzamākus, koordinētā veidā aizstāvētu to intereses attiecībā uz finansējumu un budžeta atjaunošanu un lai kopīgi virzītos uz priekšu kopīgu interešu jomās, uzskatāmi parādot pievienoto vērtību, ko tālākie reģioni var sniegt ES.

Par spīti pastāvīgajiem ierobežojumiem, ar ko saskaras tālākie reģioni, tie Eiropas Savienībai sniedz unikālu un atšķirīgu dimensiju, bez kuras tā neapšaubāmi būtu nabadzīgāka: ģeogrāfiski stratēģisku pozīciju, lielāku bioloģisko daudzveidību, labvēlīgus dabas apstākļus zinātnes un tehnoloģiju izpētes darbībām, it īpaši tādās jomās kā jūras un aprites ekonomika vai atjaunojamie energoresursi, tajā pašā laikā arī piedāvājot lieliski piemērotu vidi drošam un ilgtspējīgam tūrismam.

Šajā neskaidrajā, bet daudzsolītajā laikā tehniskā sadarbība tiks pastiprināta ar tālāko reģionu veidotajiem nodarbinātības, enerģētikas un lietpratīgās specializācijas tīkliem, un notiks sadarbības stiprināšana ar šo reģionu kaimiņiem. Tas palīdzēs noteikt šo reģionu vajadzības, kā arī atklāt un labāk izmantot to piedāvātās iespējas.

Fernando Klaviho (*Fernando Clavijo*)

Kanāriju Salu valdības prezidents,
tālāko reģionu prezidentu konferences priekšsēdētājs

AZORU SALAS

NONAGON ZINĀTNES UN TEHNOLOĢIJU PARKS

ES finansējums: EUR 7,6 miljoni

Sanmigelas salā esošā NONAGON Zinātnes un tehnoloģiju parka mērķis ir veicināt kontaktus starp publisko sektoru, privāto sektoru un universitātēm nolūkā sekmēt uzņēmējdarbību, kuras pamatā ir tehnoloģijas. Tā pamatideja ir veicināt pieredzes un prasmju apmaiņu starp uzņēmumiem un inovatīvas prakses izplatīšanu.

Projekts tiecas veidot apstākļus, kas nepieciešami, lai piesaistītu uzņēmumus no citiem reģioniem, kas sniegs pievienoto vērtību reģiona rūpniecības nozarei. Tas

nodrošina biznesa inkubatoru pakalpojumus un kopstrādes telpas jaunuzņēmumiem, kā arī organizē starptautisku jaunuzņēmumu nedēļas nogali un radošo nakti, kurā piedalās arī studenti no ASV un Kanādas.

Šis centrs Azoru salās ir arī mītnes vieta *CoderDojo* — starptautiskai programmēšanas klubu kopienai jauniešiem, kuri vēlas veidot tīmekļa vietnes un citus IT risinājumus.

“NONAGON ir ļāvis *UrActive* sadarboties ar vairākiem uzņēmumiem dažādās jomās un veicinājis kontaktus ar vietējiem uzņēmējiem, sekmējot mūsu partnerattiecības. NONAGON ēkā ir nodrošināti unikāli apstākļi, kas mums ļauj nodarboties ar uzņēmējdarbību šajā reģionā.”

Paulo Leite (*Paulo Leite*) (*UrActive*)

MADEIRA

IEDZĪVOTĀJU AIZSARDZĪBA PRET PLŪDU RISKU

ES finansējums: EUR 76,3 miljoni

Projekts ietver strukturālu atbalsta pasākumu kopumu, kuru mērķis ir līdz minimumam samazināt plūdu radītās sekas un garantēt risku novēršanas un pārvaldības mehānismu sistemātisku izmantošanu. Tas palīdzēs labāk aizsargāt iedzīvotājus, arhitektūras mantojumu un saimniecisko darbību.

Darbā tiek ņemtas vērā Madeiras iekšzemes plūdu riska novērtēšanas pētījumā (*EARAM*) noteiktās prasības. Tas ietver pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot lielāko upju spēju novadīt ūdeņus Funšalas pilsētā un aizsargāt jūras krastmalas zonu pilsētas austrumu daļā, kā arī aizsargāt un salabot vietu, kur pēc 2010. gada vētras tika uzbūvēts pagaidu dambis.

“Funšalas pilsēta tagad ir skaistāka un arī drošāka. Spēcīga lietus laikā upju krasti ir aizsargāti, tādējādi ļaujot izvairīties no katastrofām. Tā ir arī lieliska vieta atpūtai un ģimenes izbraukumiem.”

Karmo Kavralis (*Carmo Cabral*)

GVADELUPA

SAGATAVOŠANA DARBAM AR APMĀCĪBAS UN DARBA PIEREDZES IEGŪŠANAS SHĒMĀM

ES finansējums: EUR 0,6 miljoni

Projekta mērķis ir sniegt atbalstu nelabvēlīgā situācijā esošiem jauniešiem, lai uzlabotu viņu nodarbināmību. Apmācība viņiem palīdzēs izvēlēties savu profesionālo aicinājumu un darba profilu atbilstoši darba devēju noteiktajām prasībām. Izglītības kurss ietver arī izmēģinājuma periodu uzņēmumā, lai pārliecinātos, vai jauniešiem ir patiesa interese par savu nākotnes profesiju.

MARTINIKA

JAUNS SLIMNĪCAS KORPUSS, KAS IR IZTURĪGS PRET STIPRĀM ZEMESTRĪCĒM

ES finansējums: EUR 34,6 miljoni

Martinika atrodas augsta seismiskā riska zonā (5. kategorija), tādēļ reģionam ļoti svarīga ir jauna slimnīcas korpusa būvniecība, kas būs savienots ar esošo slimnīcu un atbildīs seismiskās noturības standartiem.

Ar šo projektu tika atbalstīta primārās aprūpes nodaļu ēkas būvniecība, kas ļaus strādāt ārkārtējos apstākļos un autonomi pat tad, ja ārējā elektroenerģijas un ūdens apgāde tiks pārtraukta pat uz nedēļu. Rekonstruētā slimnīca ietver pret zemestrīcēm noturīgu ēku ar 191 gultu un kopējo platību 28 788 m². Pie slimnīcas ir arī helikopteru nolaišanās vieta, kas ļauj slimniekus transportēt ar helikopteri.

RĒinjonā

FONDU FONDS: “FINANCIÈRE RÉGION RÉUNION”

ES finansējums: EUR 44 miljoni

Ar ERAF un EIB atbalstu Reinjona reģions ir izveidojis fondu vietējo uzņēmumu izaugsmes veicināšanai. Projekta mērķis ir stiprināt mazo uzņēmumu konkurētspēju.

Fonds darbosies ar divu instrumentu starpniecību — pirmkārt, zemu procentu aizdevumiem ar t. s. riska sadalīšanas aizdevumu sistēmu, lai nodrošinātu likviditāti vietējiem uzņēmumiem; otrkārt, kapitāla vai kvazikapitāla darbībām, kas vērstas uz MVU.

“Tas nozīmē, ka mūsu tālākajiem reģioniem ir jābūt ES lēmumu pieņemšanas procesa centrā — jānodrošina, ka jūsu bažas un intereses tiek pilnībā ņemtas vērā ES politikas izstrādē, sagatavošanā un īstenošanā.”

Fragments no komisāres Krecu runas

7. tālāko reģionu prezidentu konferencē, kas 26.–27. oktobrī norisinājās Kajennā, Francijas Gviānā

MAJOTA

“NARISOMÉ, MĀCĪSIMIES KOPĀ” JEB KĀ VEICINĀT JAUNIEŠU NODARBINĀTĪBU MAJOTĀ

ES finansējums: EUR 1,3 miljoni

Narisomé ir programma, ko īsteno starpreģionu nodarbinātības un apmācības portāls AGE PAC, kura mērķis ir veicināt 16–25 gadus vecu jauniešu integrāciju darba vidē, sekmējot motivāciju, pašapziņu un socializāciju. Projekta mērķis ir sekmēt starpdisciplināru prasmju kopuma iegūšanu, izstrādāt rīcības plānu

katra jaunieša profesionālajai izaugsmei un tādējādi nodrošināt jauniešu virzību uz nodarbinātību.

2016. gadā ar projektu atbalstīja 141 jaunieši, no kuriem 48 % atrada darbu vai apmācības kursus, un 42 % sāka stažēšanos.

SENMARTĒNA

PROFESIONĀLĀ APMĀCĪBA DARBAM ZVEJNIECĪBĀ

ES finansējums: EUR 91 221

Šis projekts palīdzēja bez darba esošiem jauniešiem iegūt nepieciešamās prasmes, lai strādātu zvejniecības nozarē. Profesionālās apmācības projekta mērķis bija sniegt viņiem prasmes, kas vajadzīgas, lai nekavējoties atrastu darbu vietējā tirgū vai izveidotu pašiem savus uzņēmumus. Apmācība notika ārpus reģiona, kas ļāva dalībniekiem arī iepazīt jaunu kultūras un sociālo vidi.

TĀLĀKO REĢIONU KULTŪRAS ATBALSTĪŠANA

Komisija nesēn publicēja jaunu stratēģiju tālākajiem reģioniem, ar kuras palīdzību paredzēts palīdzēt tiem pilnvērtīgi īstenot to potenciālu. Vai, jūsuprāt, šī stratēģija ir solis pareizajā virzienā?

Vispirms vēlos teikt, ka darba metode, kuru pēc komisāres Korinas Krecu iniciatīvas izmantoja šīs jaunā stratēģijas sagatavošanā, jau pati par sevi ir solis uz priekšu. Eiropas Parlamenta deputāti un Eiropas Komisijas pārstāvji ir uzmanīgi ieklausījušies tālāko reģionu viedoklī, un ir aizsākts reāls, nozīmīgs darbs. Visbeidzot, šī stratēģija ir plašāka, uz partnerības principiem veidota dialoga rezultāts, kas pelna atzinību.

Otrais pozitīvais aspekts ir tas, ka, pateicoties šīs stratēģijas izstrādei, Eiropas Komisijā ir notikušas intensīvas diskusijas līdz pat komisāru līmenim. Tas ir sākums procesam, ko es apzīmētu kā tālāko reģionu kultūru. Citiem vārdiem sakot, šajā procesā Eiropas Komisija ņem vērā tālākos reģionos no dažādiem aspektiem un visos lēmumu pieņemšanas līmeņos.

Ir redzams, ka šo jauno stratēģiju galu galā ir pieņēmis Eiropas Komisijas augstākais līmenis, proti, priekšsēdētājs Žans Klods Junkers, un ka tālāko reģionu jautājums ir kļuvis par politisku prioritāti Komisijas darba kārtībā. Es to vērtēju atzinīgi.

Protams, viss vienmēr ir jāvērtē pēc tā, kā tiek īstenoti priekšlikumi, nevis pēc veida, kādā par tiem paziņo. Tomēr es uzskatu, ka šis paziņojums un ilgais darbs tā sagatavošanā ir atjaunojis savstarpējas uzticēšanās attiecības starp tālākajiem reģioniem un Eiropas Komisiju.

Šī jaunā stratēģija ietver virkni konkrētu pasākumu un skaidras atbildes no Eiropas Komisijas puses. Mums ir kopīgs pamats, no kura mēs varam virzīties uz priekšu un ko mēs visi varam izmantot, lai novērtētu progresu, jo ir skaidri noteikti visu pušu — Komisijas, valstu un reģionu — pienākumi.

Cik svarīgi ir bijuši ES līdzšinējie ieguldījumi šajos reģionos nesenajos plānošanas periodos (2014.–2020. gada periodā vien tika piešķirti EUR 13,3 miljardi)?

Tālākajiem reģioniem kohēzijas politika ir ļoti svarīga, jo tās pamatprincips ir novērst attīstības aizkavēšanos un pārdalīt bagātību no pārtikušākajiem reģioniem uz nabadzīgākajiem reģioniem. Ir jāsaprot, ka Majota, kas ir jaunākais tālākais reģions, ir viens no ES diviem nabadzīgākajiem reģioniem.

Kohēzijas politika ir reāls instruments, ko var izmantot, lai veicinātu turpmāku attīstību, jo tā veido daļu no projektu un progresa loģikas.

Kāda ir jūsu nostāja attiecībā uz notiekošo diskusiju par kohēzijas politiku pēc 2020. gada, jo īpaši saistībā ar tālākajiem reģioniem?

Šī diskusija ir plašāka un ietver ne tikai tālāko reģionu jautājumu. Tā ietekmē ES pamatus, tās principus un vērtības. Bez spēcīgas kohēzijas politikas, kas stingri ievēro tai Līgumos noteiktos uzdevumus, ES riskē zaudēt vienu no tās galvenajiem pastāvēšanas iemesliem, kas neapšaubāmi ir arī tās vienojošais elements.

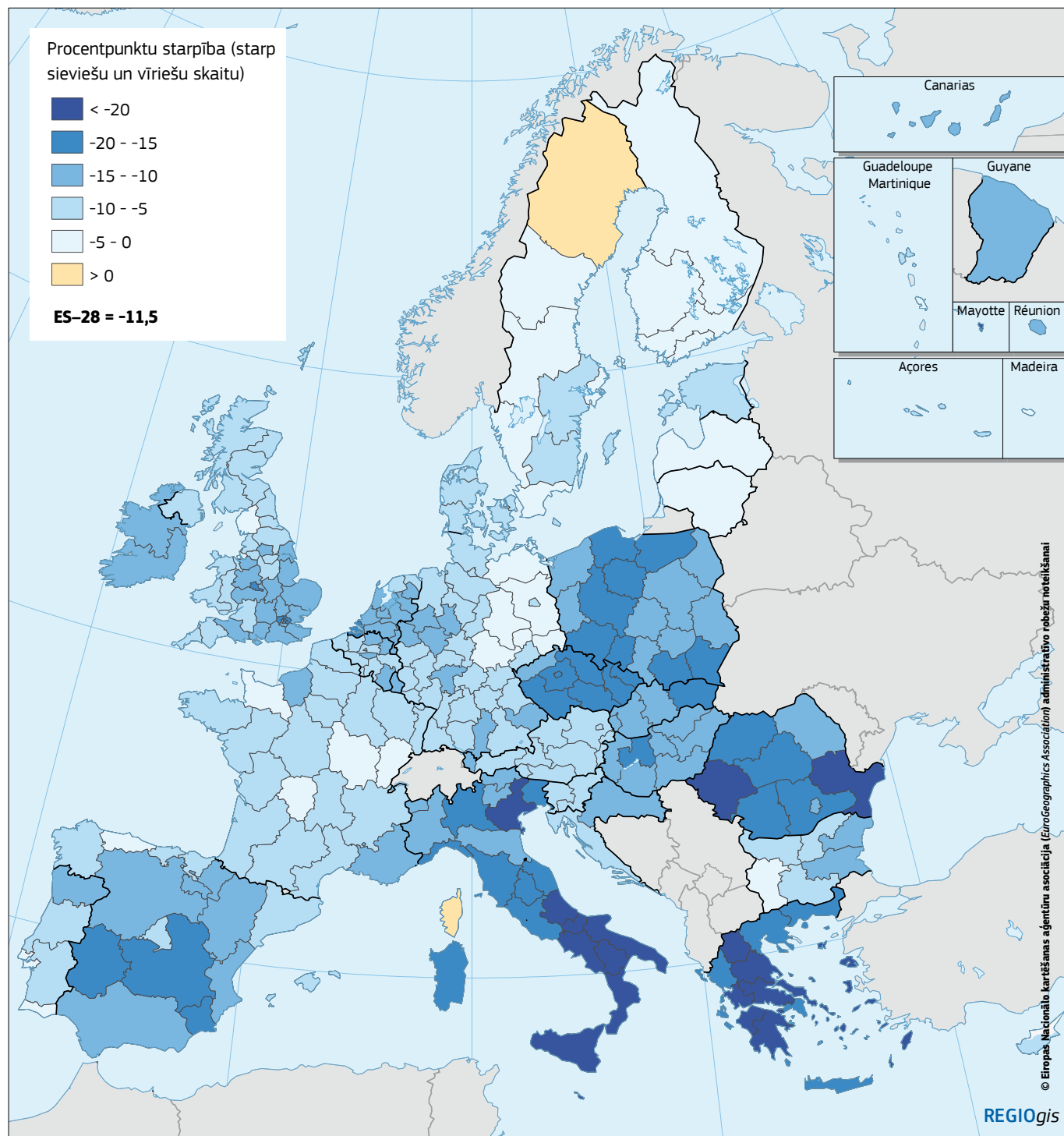
Ja Eiropas projekta centrā nebūs solidaritātes, būs apdraudēta mūsu kopīgā nākotne. To neviens nedrīkst aizmirst. Vājāka reģionāla politika vājinātu arī jaunajā tālāko reģionu stratēģijā noteikto mērķu īstenošanu.

Jono Omarzi (*Younous Omarjee*),
Eiropas Parlamenta deputāts

Atšķirība starp sieviešu un vīriešu nodarbinātības līmeni 20–64 gadu vecuma grupā, 2016. gads

Eiropas Savienībā sieviešu nodarbinātības līmenis ir par 12 procentpunktiem zemāks nekā vīriešu. Tikai divos ES reģionos — Korsikā un Augšnorlandē Zviedrijā — sieviešu nodarbinātības līmenis ir augstāks nekā vīriešu. Turpretī Apūlijā Itālijā un Ziemeļejejas reģionā Grieķijā sieviešu nodarbinātības

līmenis ir par 28 procentpunktiem zemāks, un tas nozīmē, ka šajos reģionos kopējais nodarbinātības rādītājs ir ļoti zems (attiecīgi 48 % un 59 %). Ja sievietes spētu sasniegt vīriešu nodarbinātības līmeni visā ES, mēs sasniegtu stratēģijas “Eiropa 2020” mērķi, proti, 75 % nodarbinātības līmeni.

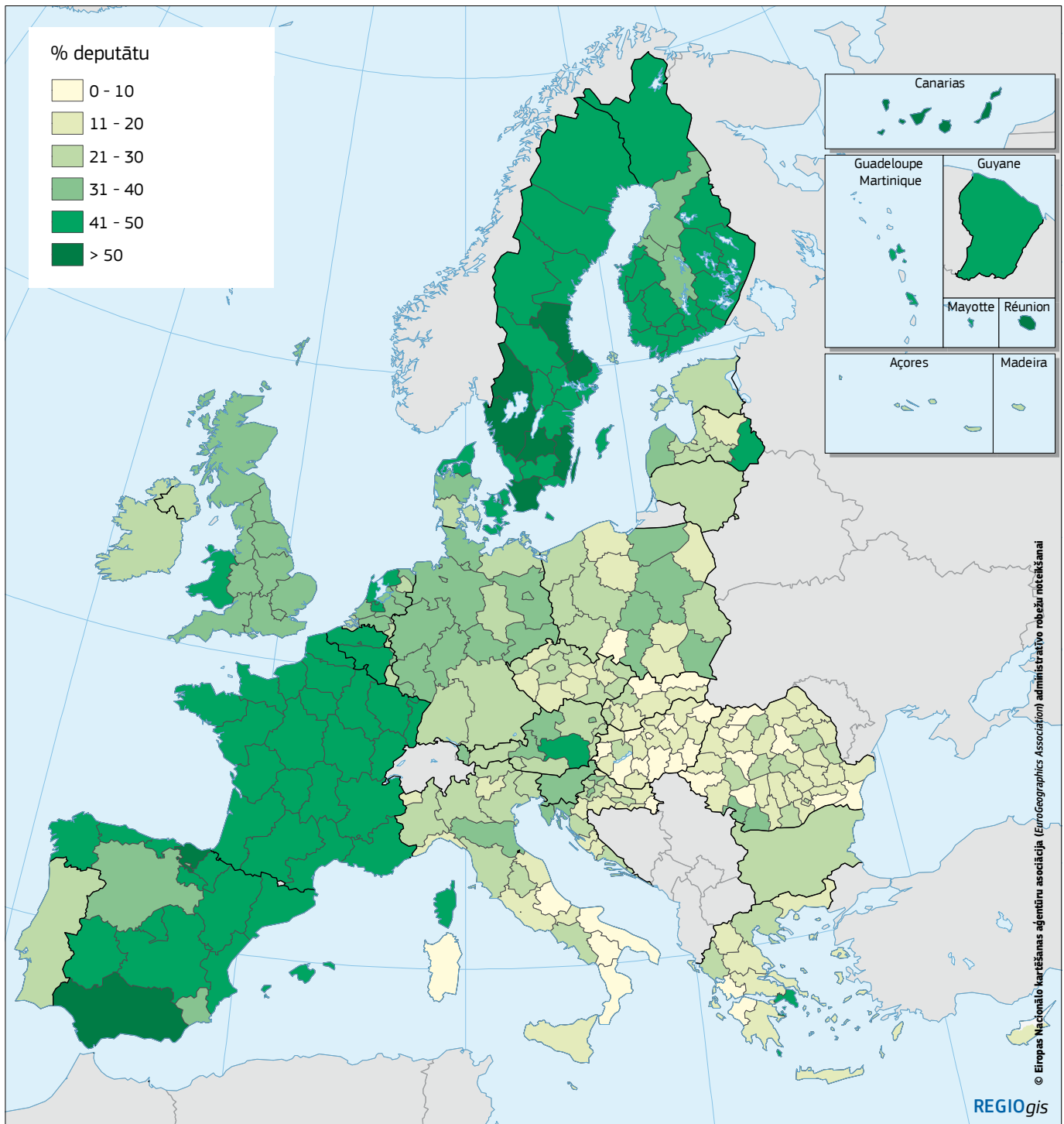

Avots: Eurostat

Sievietes reģionālajos parlamentos, 2017. g.

Reģionālajos parlamentos Bazilikatas reģionā Itālijā, trīs Ungārijas NUTS-3 reģionos un Albas reģionā Rumānijā sievietes nav pārstāvētas. Turpretī četros Spānijas, četros Francijas un deviņos Zviedrijas reģionos to reģionālajos parlamentos vismaz 50 % deputātu ir sievietes. Valstu politiķi bieži sāk karjeru vietējā vai reģionālajā politikā. Mazs sieviešu

īpatsvars reģionu līmenī padara grūtāku viņu politisko karjeru valsts līmenī. Jāņem vērā, ka valstīm un reģioniem bez reģionālajiem parlamentiem ir norādīts sieviešu īpatsvars nacionālajā parlamentā.

Valstis bez reģionālajiem parlamentiem: BG, EE, IE, CY, LT, LU, MT, SI (sievietes nacionālajā parlamentā)

Reģioni bez parlamenta: ES63, ES64, PT1, Anglija, izņemot Londonu (sievietes nacionālajā parlamentā).

Avots: Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts, JRC, REGIO ĢD

DESMIT PANĀKUMU GADI

Šogad 10 gadu jubileju svin RegioStars balvu konkurss. Šeit ir sniegtas tikai dažas atsauksmes no iedzīvotājiem, kuri ir ieguvuši no šiem sek-mīgajiem, inovatīvajiem projektiem visā ES.

“Pateicoties *Green Tech Cluster*, mūsu produkts gūst panākumus tirgū, un mēs uzsākām sadarbību ar lielu pētniecības institūtu, kas varētu būt par pamatu jaunu produktu izstrādei.”

Verners Fērbers (*Werner Färber*), *EcoCan GmbH* rīkotājdirektors
Austrija — *Green Tech cluster* — *RegioStars* balvas ieguvējs 2012. gadā

“Bankas pārstāvja sniegts skaidrs un pilnīgs paskaidrojums vecāka gadagājuma iedzīvotājiem par to, kāpēc viņiem nav jābaidās izmantot internetbanku un kā to droši darīt, kā arī atbildes uz jautājumiem sniedza būtisku praktisku labumu.”

Regīna Dovidavičiute (*Regina Dovidavičiūtė*), Trešās paaudzes universitāšu asociācijas priekšsēdētāja vietniece
Lietuva — IKT lietojumi e-iekļaušanai — *RegioStars* balvas ieguvējs 2010. gadā

“Jaunas prasmes un zināšanas ir ļoti svarīgas lauksaimniecībā. *EkoBiz* man daudz iemācīja par ražošanas metodēm, augu aizsardzību un finansēm. Tagad man ir vajadzīgās zināšanas, lai vadītu savu saimniecību.”

Božo Vukušić (*Božo Vukušić*), olīvu audzētājs
Horvātija — *EkoBiz* — *RegioStars* balvas ieguvējs 2017. gadā

“Programma mainīja manu dzīvi, sniedzot man ievirzi un skaidru redzējumu, kas ir paliekoša vērtība manā dzīvē. Tā deva motivāciju un pārliecību īstenot manus sapņus.”

Keitija Gilmona (*Katie Gillmon*), īpašniece un šefpavāre, *Wood and Green* Apvienotā Karaliste — *Fifteen Cornwall* — *RegioStars* balvas ieguvējs 2014. gadā

“Braukšana ar autobusu ir kļuvusi ērtāka, un es tagad varu izmantot lietotni, lai pārbaudītu kustības sarakstus. Jaunu maršrutu izveide ir padarījusi manus braucienus daudz ātrākus un ērtākus un samazinājusi ceļā pavadīto laiku. Ceru, ka *Horários do Funchal* turpinās labo darbu.”

Žoana Sousa (*Joana Sousa*)
Portugāle — *CIVITAS MIMOSA* — *RegioStars* balvas ieguvējs 2011. gadā

“Es nesen pabeidzu mācības un gatavojos kļūt par santehniķa mācekli, tāpēc man ir paveicies. Padomi, kurus saņēmu no *Diritti a scuola* konsultanta, man deva pārliecību par savām spējām un palīdzēja noteikt savus talantus un mērķus.”

Antonio Grasi (*Antonio Grassi*), Itālija — *Diritti a scuola* — *RegioStars* balvas ieguvējs 2015. gadā

“Sociālās iekļaušanas projekts *SÖM Fosie* ne vien nodrošināja uzlabojumus apkaimei, bet arī ļāva man pilnveidoties kā personībai. Iepriekš trūka instrumentu un resursu, bet *SÖM Fosie* man ļāva pašai kļūt stiprākai un ieguldīt savā izglītībā.”

Safija Imsiroviča (*Safija Imsirovic*)
Zviedrija — *SÖM Fosie* — *RegioStars* balvas ieguvējs 2012. gadā

“*RegioStars* balva: veiksmes stāsti 10 gadu garumā” pievērš uzmanību izcilu ES finansētu reģionālo projektu sasniegumiem un ietver atsauksmes no uzvarējušo projektu pārstāvjiem un atbalsta saņēmējiem:

<http://europa.eu/!PJ39Yg>

Neliels padoms ES no britu “supermeitenes aktīvistēs”

Madeleina Keja (*Madeleina Kay*) bija viena no četriem uzvarētājiem šā gada “Eiropa manā reģionā” blogu veidošanas konkursā, kurā apbalvo jauniešus, kuri raksta blogus par ES finansētiem projektiem. Daļa no viņas iegūtās balvas bija brauciens uz Briseli Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļas laikā, kur viņa piedalījās mobilās žurnālistikas kursos. Šeit viņa apraksta braucienu uz Briseli un savu kampaņu par to, lai Apvienotā Karaliste paliktu ES.

Uzvāra #EUinMyRegion blogu veidošanas konkursā man dāvāja iespēju pirmoreiz mūžā apmeklēt Briseli un iepazīties ar ES Komisijas un Parlamenta darbu. Esmu daudz iemācījiesies kopš Lielbritānijā notikušā referendumā par izstāšanos no ES. Diemžēl zināšanu trūkums neskāra mani vienu — tā bija valsts mēroga problēma, kuras dēļ cilvēki par savu nākotni nobalsoja, pamatojoties uz ļoti nepilnīgu izpratni un informāciju.

Politiskās izglītības līmenis Apvienotajā Karalistē ir ārkārtīgi zems, un ES finansētiem projektiem ir nepietiekama publicitāte. *Brexit* balsojuma netaisnīgums ir īpaši uzkrītošs, ņemot vērā melus, ko pauda vadoši politiķi, kuri joprojām turpina izteikt nepamatotus un maldinošus apgalvojumus.

Apvienotās Karalistes pilsoņi balsoja par *Brexit* milzum daudzu, bieži savstarpēji pretrunīgu iemeslu dēļ. Daudzi nabadzīgu reģionu iedzīvotāji nobalsoja par izstāšanos, domājot, ka ES ir kaut kādā mērā vainojama nevienlīdzībā Apvienotajā Karalistē. Citi noticeja meliem par Valsts veselības dienesta finansējumu. ES tika padarīta par vaininieci iekšpolitikas neveiksmēs, kaut arī patiesībā tā darbojās, lai mazinātu nabadzību tieši tajos reģionos, kuros par izstāšanos nobalsoja visvairāk vēlētāju.

Tagad, kad esmu nedēļu pavadījusi pašā Eiropas Savienības sirdī, es nevaru nedomāt par to, ka esam jums nodarījuši lāča pakalpojumu, un es patiesi ceru, ka mūs uzņems atpakaļ, kad mēs visbeidzot atzīsim sava lēmuma kļūdainību.

Tomēr es arī domāju, ka ES ir jāstrādā, lai nepieļautu, ka citas valstis seko līdzīgā, kļūdainā virzienā. Viens no manas kampaņas galvenajiem mērķiem ir uzlabot zināšanas un izpratni par ES, bet es izmantoju jautru, draudzīgu un saistošu stilu, lai mani raksti sasniegtu plašāku auditoriju. Būs nepieciešama attieksmes maiņa, lai padarītu Eiropas iestādes iekļaujošākas un atvērtākas plašākam iedzīvotāju lokam, un tāpat ir vajadzīga daudz labāka publicitāte par fantastisko darbu, ko ES paveic, atbalstot tās dalībvalstu attīstību.

Ir ļoti svarīgi izmantot alternatīvas metodes, lai sasniegtu jauniešus un iedzīvotājus, kuri parasti neiesaistās politikā — tas ļautu apturēt populisma vilni Eiropā un nodrošinātu nākamās paaudzes atbalstu ES.

Decembrī es atgriezīšos Briselē, līdzī vedot 1000 ar roku rakstītas vēstules, kurās būs pausts solidaritātes vēstījums Ziemassvētku laikā un cerība par mūsu nākotni ES. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://europa.eu/jp93vW>

FOTOATTĒLU KONKURSS "EIROPA MANĀ REĢIONĀ 2017"

Uzvarējušie attēli

Atrodi ES finansētu projektu, pareizo leņķi fotografēšanai, vienā kadrā iekļauj projektu un informāciju par to un nospied slēdzi! Vieglāk pateikt, nekā izdarīt? Tieši šāds bija jau sesto reizi notiekošā fotoattēlu konkursa "Eiropa manā reģionā" dalībnieku uzdevums.

Ikgadējā konkursa mērķis ir pievērst uzmanību izcilajam darbam, ko projekti visā Eiropā paveic ar ES finansējuma palīdzību, kā arī izpētīt šo projektu nozīmi vietējai sabiedrībai.

ES fondi palīdz risināt daudzus dažādus jautājumus visā Eiropā, piemēram, transporta savienojumu uzlabošanu, atbalstu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, ieguldījumus tīrākā vidē, jaunu produktu izstrādi un izglītības un prasmju uzlabošanu.

2017. gada konkurss notika vasarā ar sociālo plašsaziņas līdzekļu starpniecību. Konkursa darbus augšupielādēja tiešsaistes platformā, un pēc tam par tiem varēja publiski balsot. Beigās žūrija, kuru veidoja divi fotogrāfi un viens sociālo plašsaziņas līdzekļu eksperts, atlasīja trīs uzvarētājus no tiešsaistes balsojumā visvairāk balsis saņēmušajām fotogrāfijām un žūrijas neatkarīgi izvēlētiem attēliem, kurus tā izraudzījās pēc to estētiskās kvalitātes, radošuma un atbilstības konkursa tēmai.

No vairāk nekā 700 attēliem žūrija izvēlējās Aliju Kazandžijevu (*Aliya Kazandzhieva*) no Bulgārijas, Metjū Braunu (*Mathew Browne*) no Apvienotās Karalistes un Dirku Harmsenu (*Dirk Harmsen*) no Zviedrijas, kuri balvā ieguva braucienu divām personām uz Briseli, lai piedalītos Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļā un fotografēšanas darbseminārā. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://bit.ly/1N6v7G5>

<http://europa.eu/!nd83PT>

▲ "Vides un ainavu uzlabošanas projekts Skurupas pašvaldībā", kura autors ir Dirks Harmsens no Zviedrijas. Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA).

▲ "Pilsētvides ilgtspējīga attīstība Burgasā sociālās integrācijas atbalstam", kura autore ir Alija Kazandžijeva no Bulgārijas. Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF).

▲ "Šosejas, gājēju celiņu un riteņbraucēju celiņu uzlabošanas darbi Velsā", kura autors ir Metjū Brauns no Apvienotās Karalistes. Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF).

Noslēpums ir atrisināts!

Paolo Isoardi (*Paolo Isoardi*) kopā ar ģimeni apmeklēja Stokholmu, lai atklātu ES finansētus projektus Zviedrijas galvaspilsētā. Tā bija balva par uzvaru kampaņas "Eiropa manā reģionā" laikā rīkotajās projektu "medībās". "Bija ļoti vērtīgi redzēt, kā mūsu kopīgā ES nauda veicina attīstību Stokholmā. Man bija interesantas vizītes mājokļu un pārtikas pārstrādes projektos," teica Paolo.

European Commission

PHOTO COMPETITION 2017

ZOLA

#EUIIN MY REGION

SWEDEN

POLONE

MALLA

UNITED KINGDOM

SERBIA

ECONOMIQUE

L'ART INDUSTRIEL

NETHERLANDS

LITUA

PORTUGAL

ROMANIA

MONTENEGRO

ITALY

GERMANY / FRIEDRICH

BALTIK-SEA REGION

ROMANIA

SLOVAKIA

BELGIUM

ALGERIA

f EUinmyRegion
#EUinmyRegion
ec.europa.eu/info/region

Uzvara ar vārdiem

Šā gada 9.–12. oktobrī Briselē, Beļģijā, notikusi Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļa bija īpaši interesanta Eiropas jauniešiem žurnālistiem. Konkursa uzvarētāji no *Youth4Regions* plašsaziņas līdzekļu programmas tika uzaicināti pasākuma laikā piedalīties žurnālistu darbā.

Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļu veido cilvēki cilvēkiem

Man kā Spānijā dzīvojošam kolumbietim Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļas *Youth4Regions* plašsaziņas līdzekļu programma sniedza autentisku Eiropas pieredzi, ļaujot piedalīties gan kā cilvēkam no malas — es iemācījos vairākas lietas, ko varētu izmantot Latīņamerikā —, gan arī kā cilvēciskai būtnei, kurai svarīgāki ir cilvēki, nevis robežas.

Kad mani iekļāva dalībai 2017. gada Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļas *Youth4Regions* plašsaziņas līdzekļu programmā, es sākotnēji nodomāju, ka tā vienkārši ir iespēja veidot sabiedriskos sakarus, bet pasākums man sniedza daudz vairāk.

Pirmais un vienkāršākais secinājums ir tas, ka Eiropa nav ne Brisele, ne Eiropas iestādes un pat ne dažādie pārstāvji no katras dalībvalsts. Eiropa ir tās cilvēki. Šī iemesla dēļ es arī uzzināju, cik nozīmīga ir reģionālā politika — tā ir svarīga, jo Eiropas Savienības darbībai ir jāizriet no tās iedzīvotāju problēmām un vajadzībām, viņu apstākļiem un vēlmēm.

Tāpēc Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļa man kā Spānijā dzīvojošam kolumbietim iemācīja, ka, neskatoties uz vēsturi, ir iespējams radīt kopīgu projektu labākai nākotnei, kas nāk no

valstīm ar dažādām kultūrām un valodām. Solidaritātes un sadarbības, kā arī spraiga darba vide, ar ko mani iepazīstināja konkrētos projektos, lika man pajautāt sev, kāpēc mēs nevaram paveikt ko līdzīgu Latīņamerikā, kur esam 20 valstis ar līdzīgu kultūru un vienu valodu?

No otras puses, es gribēju piedalīties Reģionu un pilsētu nedēļā ne tikai kā vērotājs no malas, bet arī kā žurnālists un kā cilvēks, vienlaicīgi apvienojot šīs trīs dažādās lomas.

Briselē pavadītās dienas kopā ar topošajiem kolēģiem no visas Eiropas un iepazīšanās ar vietējiem, bet tajā pašā laikā būtisku ietekmi radošiem projektiem man iemācīja, ka ārpus burbuļa, kurā mēs dzīvojam, ir daudz cilvēku, kuri strādā, lai padarītu savas kopienas labākas, un, varbūt to pat neapzinādamies, viņi veido kaut ko lielāku — šajā gadījumā Eiropas projektu.

Tāpēc ir daudzi stāsti, kas būtu jāuzraksta, jāatrod un jāpastāsta, un nav svarīgi, no kurienes tie nāk vai kurš tos stāsta, jo, kā ir teicis Mahatma Gandijs: "Cilvēka daba visur ir vienāda neatkarīgi no zemes, pa kuru staigājam, vai debesīm, kuras vērojam."

Hosé Manuels Kuevass (*José Manuel Cuevas*)

Izej no savas komforta zonas, pārkāp robežas, un tu gūsi panākumus!

Youth4Regions uzvarētāja un topošā žurnāliste Bruna Tomšiča (*Bruna Tomsic*) dalās ar saviem iespaidiem par 2017. gada ES Reģionu un pilsētu nedēļu.

Man jāatzīst, ka 2017. gada ES Reģionu un pilsētu nedēļa noteikti paliks manā atmiņā kā spilgts piedzīvojums. Ņemot vērā to, ka ES ir tik daudzi sekmīgi reģionāli projekti, nav brīnums, ka es satiku tik daudzus daudzsoļus jaunus žurnālistus, kuri arī bija ieguvuši iespēju apmeklēt šo skaisto, multikulturālo pilsētu.

Šis bija mans pirmais brauciens uz Briseli, un es esmu ļoti pateicīga par tikšanos ar talantīgiem cilvēkiem no visas Eiropas un par iespēju satikt ES amatpersonas un dzirdēt vairākus interesantus nākotnes plānus, ko izveidojusi ES reģionālā grupa.

Pēc mobilās stāstu veidošanas nodarbības mani pārsteidza neskaitāmās iespējas, ko sniedz digitālā žurnālistika. Piemēram, dažādie veidi, kā var turēt tālruni *Facebook* tiešraides reportāžas laikā, kā no vairākām ierīcēm pārraidīt tiešraides reportāžu ar vienas lietotnes palīdzību, u. tml. Ar šīm reportāžās izmantojamajām idejām man bija daudz vieglāk "uzlādēt savas baterijas" pirms atgriešanās Apvienotajā Karalistē, lai turpinātu studijas pēdējā kursā multimediju žurnālistikas programmā.

Piedalīšanās Eiropas Parlamenta sanāksmē, vizīte Eiropas Komisijā un 7. kohēzijas ziņojuma un Kohēzijas alianses preses konferencē ļāva man apjaust lielo darba apjomu, ko paveic ES. Ceru, ka tiks sasniegti visi 2030. gada mērķi klimata jomā un ka tiks veiksmīgi samazināts jauniešu bezdarba līmenis dalībvalstu reģionos. Tāpat, ņemot vērā pašlaik notiekošās *Brexit* sarunas, gribētos zināt, kas notiks finanšu ziņā pēc 2020. gada.

Pēc dalības *RegioStars* balvu pasniegšanas ceremonijā pēdējā vakarā es sapratu, cik svarīgi ir turpināt radīt pozitīvu ietekmi, iedvesmot cilvēkus un izaicināt sevi, lai sasniegtu iepriekš neiedomājamo. Vēlos apsveikt visus uzvarētājus un dalībniekus no reģioniem, jo es patiesi apbrīnoju viņu darbu. Mana dzimtene ir Horvātija, tāpēc es ļoti lepojos, kad balvu ieguva projekts *EKOBIZ Split* par tā efektīvo jauniešu uzņēmējdarbības shēmu bioloģiskās lauksaimniecības jomā ilgtspējīgam pārtikas nodrošinājumam. Ceru, ka tas viss iedvesmos daudzus cilvēkus, kuri vēlas radīt ietekmi sabiedrībā un palīdzēt savām kopienām. Esmu cieši pārliecināta, ka vienotībai, radošumam un pārmaiņu radīšanai jābūt tiem aspektiem, kas virzīs Eiropas nākotni, kura būs pilna iespēju un īstenotu sapņu.

Bruna Tomšiča

IVY iniciatīva darbojas jau teju deviņus mēnešus, un tās aktivitātēs visā Eiropas Savienībā ir piedalījušies vairāk nekā 50 brīvprātīgie. Iesaistoties Eiropas projektā, šie jaunie eiropieši palīdz veicināt solidaritātes, teritoriālās sadarbības un kohēzijas vērtības.

“Interreg Volunteer Youth”: teritoriālā sadarbība visiem

Efeju stīgas uz to apvītājām virsmām rada lielisku vizuālu iespaidu, izdaiļojot ikdienas dzīves priekšmetus un tādējādi padarot tos redzamus un pievilcīgus visu acīs. Līdzīga iedaba ir iniciatīvas “Interreg Volunteer Youth” (IVY) brīvprātīgajiem, kuri iesaistās *Interreg* vadošo iestāžu, kopīgo sekretariātu un projektu darbā, palīdzot tiem labāk iekļaut jauniešus un padarot tos pievilcīgākus Eiropas iedzīvotājiem. (Starp citu, iniciatīvas saīsinājumam angļu valodā ir arī cita nozīme — “efeja”.)

Mums, Eiropas Pierobežas reģionu asociācijai (AEBR), kā *IVY* vadošajai iestādei ir bijusi iespēja daudzkārt tikties ar brīvprātīgajiem. Viņi kopā ar mums ir piedalījušies tādos pasākumos kā Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļa, Eiropas Komisijas konference “Izaugsmes un kohēzijas veicināšana ES pierobežas reģionos”

un Reģionu komitejas rīkotā “Eiropas konference par sabiedrisko komunikāciju EuroPCOM 2017”.

Informācijas izplatīšana

Tāpēc mēs novērtējam vēstījumu, ko mums sniedz *Interreg* programmas un projekti, kuros saskaņā ar iniciatīvu *IVY* jau piedalās brīvprātīgie, kuri ar savu lielo vēlmi palīdzēt uzlabot ES politikas instrumentus un piedalīties ES veidošanā būtiski ietekmē veidu, kādā tiek sniegta informācija par *Interreg* veikumu.

IVY brīvprātīgie ir arī piesaistījuši jaunu publiku teritoriālās sadarbības politikai. Novembra vidū *IVY* Facebook lapai bija 1715 sekotāji, bet *Twitter* kontam — 873 sekotāji. Lielākā daļa sekotāju ir jaunieši, kuri interesējas par jaunām iespējām piedalīties Eiropas projektos. Viņi tagad var vairāk uzzināt par Eiropas Komisijas īstenotajām iniciatīvām, kuru mērķis ir nodrošināt labāku kohēziju visā Savienībā, ietverot visas 28 ES valstis.

Mūsu sociālo plašsaziņas līdzekļu informācijas kanāli ir arī savienoti ar brīvprātīgo sociālo tīklu profiliem — stāsti, ar kuriem mēs dalāmies, nonāk arī viņu sociālajos tīklos. Iznākumā rodas *Interreg* stāstu puzzle, kas ir pieejama lielam Eiropas iedzīvotāju skaitam un vēstī par *Interreg* sasniegumiem vietējiem iedzīvotājiem ikvienā Eiropas reģionā, gluži kā efejai vijoties arvien plašāk un radot pozitīvu ietekmi. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

https://europa.eu/youth/solidarity_lv

<https://www.interregyouth.com/>

Vēl atvērtākas robežas

Mans tēvocis un tante nesen atgriezās no ceļojuma ar auto gar mežonīgo un skaisto Spānijas ziemeļu piekrasti. Viņu sākotnējais plāns bija doties no Bilbao Spānijā uz Porto Portugālē, tomēr vienkāršāk izrādījās braucienā iekļaut tikai Spāniju. Viņi uzzināja, ka ir ārkārtīgi sarežģīti iznomāt automašīnu vienā Ibērijas pussalas valstī un atdot to otrā valstī, tāpēc viņi nolēma nesarežģīt savu atvaļinājumu ar birokrātiskām procedūrām. Viņiem šis pārrobežu šķērslis bija jauna, bet īslaicīga un maznozīmīga neērtība. Tomēr citiem cilvēkiem šīs problēmas ir ikdienas realitāte.

Nevienā citā kontinentā nav tik daudz iekšējo robežu kā Eiropā. Šīs robežas var šķīst neredzamas, tomēr ES joprojām sašķeļ administratīvi, juridiski un psiholoģiski šķēršļi. Šie sarežģījumi nemaksā tikai naudu un laiku — tie ierobežo iedzīvotāju iespējas pildīt viņu pilsoniskos pienākumus. Piemēram, ugunsdzēsējiem var nākties gaidīt pie robežas, lai saņemtu atļauju doties palīdzēt kolēģiem robežas otrā pusē.

Cilvēki bieži ir pārsteigti, uzzinot, ka es ik nedēļu braucu no Beļģijas uz Nīderlandi un atpakaļ, par spīti tam, ka laiks, ko viņi ikdienā pavada ceļā Nīderlandē, ir divreiz ilgāks. Attālums šajā gadījumā ir tikai izjūta. Mums ir jāpārvar robežu radītie sarežģījumi, lai izdzēstu robežas no cilvēku sirdīm un prātiem. Tāds ir arī Komisijas jaunā paziņojuma "Izaugsmes un kohēzijas veicināšana ES pierobežas reģionos" galvenais vēstījums.

Es darbojos kā brīvprātīgais IVY reportieris programmā "Interreg Vlaanderen-Nederland", jo uzskatu, ka aktīva Eiropas solidaritātes izrādīšana ir lielisks veids Eiropas dažādo kopienu vienošanai. Ziņojot par inovatīviem pārrobežu projektiem manā reģionā, es gribu dalīties ar "Eiropas sajūtu" ar plašu auditoriju.

Eiropieši spēj paveikt lielas lietas, strādājot un domājot pāri robežām. Inovācijas mūsu programmā pārveidos un uzlabos mūsu sabiedrību un tirgu — iedomājieties 3D druku no bioloģiskiem materiāliem vai instrumentu, kas palīdz padzerties cilvēkiem, kuri cieš no trīces. Šīs progresīvās tehnoloģija tiek izstrādātas, pateicoties pārrobežu sadarbībai. Interreg pārvērš pārrobežu problēmas par iespējām.

Strādājot IVY iniciatīvā, es esmu iemācījies vairs neskatīties uz mūsu reģionu kā uz perifēriju kopumu. Pierobežas reģioni ir kultūras ziņā daudzveidīgi, bet to iedzīvotājus vieno kopīgas problēmas un iespējas. Pierobežas reģioni ir spēcīgi ES moto "vienoti daudzveidībā" simboli.

Roberts (Nīderlande)

Kohēzijas politika un Valensijas reģions — nepieciešams rīks Eiropas veidošanai

▲ Valensijas pilsēta, Spānija.

Eiropas Savienības integrācijas un paplašināšanās procesi pašlaik saskaras ar milzumu šķēršļi. Šā iemesla dēļ piederības sajūta Eiropai ir nepieciešamā saikne starp tiem cilvēkiem un kopienām, kuriem līdzīgi Valensijas reģiona iedzīvotājiem un sabiedrībai ir kopīgi principi un vērtības, kas pēc ilga un grūta ceļa kļuvušas par daļu no viņu dzīves un kas par spīti tam ir veidotas uz Eiropas pamatiem, kurus tagad sašūpojuši neskaitāmi izaicinājumi.

Tāpat kā visiem Eiropas sfērā plašākā nozīmē iesaistītajiem mums ir jādara viss, kas ir mūsu spēkos ar visiem mūsu rīcībā esošajiem līdzekļiem, lai nodrošinātu, ka līdztiesība, brīvība un solidaritāte arī turpmāk ir Eiropas veidošanas pamatvērtības.

Šajā kontekstā mums, reģionu pārvaldes iestādēm, ir unikāla iespēja — ES kohēzijas politika ļauj veikt ieguldījumus saskaņā ar dažādiem Eiropas Komisijas noteiktiem kritērijiem, tomēr paredzot zināmu rīcības brīvību. Pat ja ņemam vērā šā instrumenta biežo kritiku, kas norāda uz elastīguma un pārredzamības trūkumu un politikas procesu sarežģītību, kohēzijas politika tik un tā ir ļoti nozīmīgs ES instruments publisko ieguldījumu veikšanai. Tās mērķis ir veicināt reģionu harmonisku attīstību un garantēt kopīgu virzību uz sociālu, ekonomisku un vides konvergenci saskaņā ar stratēģijas “Eiropa 2020” prioritātēm.

Tas jo īpaši attiecas uz Valensijas reģionu — atvērtu zemi ar izteikti eiropeisku un starptautisku raksturu. Valensijā nesen notika otrā Eiropas konference “Attīsti savu reģionu” par godu kohēzijas politikas atbalstam kopš 1988. gada, kad Valensijas reģiona pašvaldība spēra pirmos soļus šo resursu pārvaldīšanā, bet jau nākamajā gadā finansējums sasniedza ievērojamus apmērus.

No 1989. līdz 2006. gadam trīs plānošanas periodos reģions saņēma struktūrfondu atbalstu kā 1. mērķa reģions (pašlaik šī reģionu grupa tiek saukta par konverģences reģioniem). 2007.–2013. gada periodā Valensijas reģions tika iekļauts reģionālās konkurētspējas un nodarbinātības reģionu kategorijā ar īpašu pārejas jeb “pakāpeniskas attiecināšanas reģiona” statusu pēc tam, kad tas vairs nebija 1. mērķa reģions.

Resursu samazināšana

Kļūšana par pakāpeniskas attiecināšanas reģionu bija saistīta ar būtisku piešķirto finanšu resursu samazinājumu, kam pamatu bija reģiona labklājības uzlabošanās, salīdzinot ar citiem Eiropas reģioniem. Šāda rīcība tikai metodoloģisku iemeslu dēļ ir pretrunā finanšu diskriminācijai, no kuras cieš Valensijas reģions un kas atzīta visos Spānijas valdības publicētajos zinātniskajos ziņojumos, piemēram, Ekspertu komitejas autonomās finansēšanas sistēmas reformēšanai jaunākajā ziņojumā vai Neatkarīgās fiskālās atbildības iestādes ziņojumā.

Visos šajos ziņojumos ir uzsvērta mūsu teritorijas neparastā situācija ne tikai Spānijas, bet arī ES līmenī, jo šajā reģionā ienākumi uz vienu iedzīvotāju ir mazāki par vidējo, bet, neraugoties uz to, reģions ir neto maksātājs finansēšanas sistēmā. Tieši finansēšanas un ieguldījumu sistēmā valdošā resursu trūkuma dēļ, kas jūtams Valensijas reģionā, tiek apdraudēta konverģence un iespējas nākotnes attīstībai ar vienlīdzīgiem nosacījumiem ar citām teritorijām.

Krīzes situācija kopā ar nepietiekamu autonomo finansējumu un pārkvalificēšana par pakāpeniskas attiecināšanas reģionu nozīmē to, ka svarīgāk nekā jebkad iepriekš ir ja ne palielināt, tad vismaz saglabāt no Eiropas nākošos resursus, lai aizsargātu sabiedriskos pamatpakalpojumus un nodrošinātu to attīstībai nepieciešamo infrastruktūru.

Atgriežoties pie kohēzijas politikas, pašreizējā 2014.–2020. gada finanšu periodā Valensijas reģions turpina saņemt Eiropas finansējumu ar dažādām darbības programmām — gan reģionālām (Eiropas Sociālā fonda (ESF) un Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) programmas), gan daudzreģionu programmām (Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva, Ilgtspējīgas izaugsmes iniciatīva, Gudras izaugsmes iniciatīva un MVU iniciatīva). Kopējais finansējums sasniedz EUR 975 miljonus, neskatot pašreizējos Eiropas strukturālos un investīciju fondus (ESI fondus) — Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu —, kas netiek uzskatīti par daļu no reģionālās politikas un Eiropas kohēzijas.

Spēcīgākas Eiropas veidošana

Vispārīgi runājot, reģiona pašvaldība īsteno virkni ESF un ERAF līdzfinansētu pasākumu. Tie ietver atbalstu jauniešu nodarbinātībai, programmu “Eurodysssey”, projektus ar mērķi uzlabot nodarbinātību, darbvietu kvalitāti un darbaspēka mobilitāti, Valensijas kultūras mantojuma saglabāšanu, atbalstu pētniecībai, izstrādei un inovācijai tādās nozarēs kā veselības aprūpe, uzņēmējdarbība un MVU inovācija, ilgtspējīgas un integrētas pilsētu attīstības stratēģiju un ilgtspējīgas pilsētu attīstības plānu finansēšanu, sabiedrisko ēku energoefektivitātes projektus un ekoparku datorizāciju.

Pašlaik notiekošajā diskusijā par Eiropas nākotni finanšu krīzes izraisīto ekonomisko un sociālo grūtību kontekstā ir svarīgi atcerēties, ka ES kohēzijas politika ir ne tikai viens no galvenajiem publisko ieguldījumu instrumentiem reģionālajā līmenī, bet arī viens no stūrakmeņiem Eiropas veidošanas projektā. Tāpēc tai arī turpmāk ir jābūt galvenajam ilgtermiņa ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju veicinošajam elementam, un tā ir ārkārtīgi svarīga reģionos, kur noticis divkārtšs resursu samazinājums, kā tas ir Valensijas reģiona gadījumā. Eiropas reģionu priekšrocība ir spēja viegli apvienot rīcības iespējas un ciešāku mijiedarbību ar iedzīvotājiem, tāpēc ir nepieciešams saglabāt subsidiaritātes un reģionālisma principus, kā arī veicināt dialogu un diskusiju ar iedzīvotājiem par mūsu kontinenta nākotni. ■

Vinsents Solers i Marko (*Vincent Soler I Marco*), Valensijas reģiona finanšu un ekonomikas modeļa ministrs

▲ Ražošanas procesa robotizācija apavu ražošanā nodrošina energoresursu un materiālu labāku izmantošanu un optimizētu ražošanas plānošanu, kas labāk atbilst tirgus pieprasījumam.

Uzņēmējdarbības gara veicināšana

Valensijas autonomā apgabala vadītājs un Valensijas pašpārvaldes prezidents Čimo Pučs (*Ximo Puig*) skaidro pašreizējo situāciju šajā Spānijas autonomajā apgabalā un stāsta par tā prioritātēm un nākotnes cerībām.

Kobēzijas politikas programmās Valensijas autonomais apgabals līdz 2006. gadam bija 1. mērķa reģions, pēc tam 2007.–2013. gada periodā tas bija pakāpeniskas attiecināšanas reģions, bet pašreizējā plānošanas periodā tas ir vairāk attīstīts reģions. Vai, jūsuprāt, tas pareizi atspoguļo reģiona attīstību pēdējos desmit gados? Kāda ir bijusi ES nozīme šajā procesā?

Nesenā pagātnē Valensijas apgabals tika uzskatīts par bagātu reģionu, ko nodrošinājusi sekmīga attīstība ar Eiropas Savienības finansējuma atbalstu. Tomēr krīze šo attīstību ir pārtraukusi. Turklāt Spānijā mēs saskaramies ar hronisku nepietiekama finansējuma problēmu, kā arī nepietiekamu valsts ieguldījumu īstenošanu. Tas mūsu apgabalam praktiski neļauj īstenot aktīvu politiku attiecībā uz ekonomisko un sociālo attīstību, inovāciju un sekmīga ekonomikas modeļa īstenošanu.

Pārqualificēšana par pakāpeniskas attiecināšanas reģionu vienlaicīgi ar ekonomikas krīzi pasliktināja šo situāciju. Tādējādi mums ir labāka izpratne par situāciju, reālistiska metodoloģija un lielāks elastīgums reģionu klasificēšanā.

Pašreizējās reģionālās programmas mērķis ir veicināt ekonomikas izaugsmi un darbvietu radīšanu Valensijas apgabalā. Kā jūs plānojat veicināt produktivitāti, jo īpaši mazajos un vidējos uzņēmumos?

Ar mērķi uzlabot MVU konkurētspēju Valensijas autonomais apgabals ar tā Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) darbības programmu 2014.–2020. gadam cenšas par prioritātēm noteikt uzņēmējdarbības gara veicināšanu, jaunu ideju īstenošanas atvieglošanu un jaunu uzņēmumu veidošanas veicināšanu, jo īpaši inovatīvu vai uz tehnoloģijām balstītu uzņēmumu dibinā-

šanu. Tāpat uzņēmumu produktivitāti veicina atbalsts, kas palielina uzņēmumu spēju paplašināt darbību reģionālajos, valsts un starptautiskajos tirgos un iesaistīties inovācijas procesos — jo īpaši attiecībā uz piekļuves uzlabošanu finansējumam, ieskaitot finanšu instrumentus ar Eiropas fondu atbalstu.

Jūsu programmā atbalsts var būt dotāciju vai finanšu instrumentu formā. Kādas ir šīs jaunās pieejas priekšrocības un trūkumi?

Principā finanšu instrumentu izmantošanai Valensijas apgabalā ir daži trūkumi, kam gan būtu jābūt īslaicīgiem. Kā piemērus varu minēt pieredzes trūkumu šo instrumentu izmantošanā un nepietiekamu informētību par to pieejamību sabiedrībā kopumā. Jebkurā gadījumā publiskā sektora līdzekļu pienācīga izmantošana ar finanšu instrumentiem ļauj palielināt finanšu resursu ietekmi,

“Kohēzijas politikā pēc 2020. gada ir jānodrošina fondu nodalīšana, lai garantētu, ka ESF ir galvenais “sociālas Eiropas” instruments, jo ESF apvienošana ar ERAF apdraudētu ESF būtību, proti, tā sociālo mērķi.”

apvienojot tos ar privāto finansējumu un atkārtoti izmantojot resursus, kas ļauj vienu un to pašu finansējumu izmantot dažādos ciklos.

Valensijas apgabalā mēs izmantojam finanšu instrumentus gan ar Eiropas Sociālo fondu (ESF), gan ar ERAF atšķirīgiem mērķiem. ERAF gadījumā ar aizdevumiem un kapitāla instrumentiem tiek sniegts atbalsts MVU uzņēmējiem ar izteikti inovatīvu darbības komponentu, kā arī MVU internacionalizācijas stratēģijām. ESF gadījumā mēs cenšamies ar mikrokredītiem sniegt atbalstu bezdarbniekiem, un pašlaik mēs un Madride esam vienīgie autonomie apgabali, kas īsteno finanšu instrumentus ar ESF. Šajā kontekstā ir jāatzīmē, ka Valensijas autonomais apgabals kopā ar Andalūzijas, Pjemontas un Lombardijas apgabaliem pašlaik īsteno Eiropas projektu ar mērķi uzlabot sociālo ekonomiku ar finanšu instrumentiem.

Eiropas teritoriālā sadarbība ir būtisks kohēzijas politikas pīlārs. Mēs zinām, ka jūs īpaši aktīvi darbojaties šajā jomā, bet vai jūs varētu pastāstīt, kāda veida kontakti jums ir ar citiem Eiropas reģioniem un kādus ieguvumus tas jums ir devis?

Valensijas apgabals aktīvi izmanto sadarbības iespējas, lai sasniegtu darbības programmās noteiktos mērķus, tāpēc mēs izmantojam dažādas saistītas struktūras, piemēram, Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta programmas izveidoto “Antenu Vidusjūras rietumu daļai” vai *Interact* programmas Valensijas biroju, kas pašlaik ir vienīgais šāds birojs Dienvidēiropā. Ar ETS starptautību dalībnieki no Valensijas ir piedalījušies daudzos *Interreg MED* projektos kopā ar reģioniem no visa Vidusjūras reģiona un *Interreg Sudoe* projektos kopā ar partneriem no Francijas, Portugāles un Andoras.

Kaut arī jaunajā 2014.–2020. gada periodā ir izsludināti tikai pirmie projektu konkursi, organizācijas no Valensijas jau piedalās 29 *Interreg* projektos, no kuriem var izcelt projektu *PANORAMED*, kura mērķis ir veicināt reģionālo dialogu par daudzpusējām sadarbības struktūrām un nolīgumiem, kas risina kopīgas problēmas (sk. 56. lpp.). Valensijas apgabals ir arī piedalījies kopīgos projektos ar reģioniem no citām ES daļām, kas ir ļāvis, piemēram, izveidot pastāvīgu sadarbību ar Saksijas-Anhaltes reģionu vai īstenot daudzus projektus kopā ar Helsinkī-Ūsimā reģionu.

Pašlaik arvien aktīvāk notiek kohēzijas politikas izstrāde laikposmam pēc 2020. gada. Kāds ir jūsu viedoklis par pašreiz notiekošo diskusiju?

No Valensijas apgabala viedokļa Eiropas Savienības kohēzijas politikai pēc 2020. gada ir jāpiešķir ievērojams budžets, lai saglabātu un īstenotu tās mērķus, proti, sociālo, ekonomisko un teritoriālo kohēziju, aptverot visus Eiropas reģionus, kā arī lai nodrošinātu Eiropas publiskos resursus atbilstīgi ES līgumiem ar dalītu pārvaldību, subsidiaritāti un daudzlīmeņu pārvaldību. Tāpēc par katru cenu ir jānovērš tās pārvēršana par instrumentu, ar ko īsteno strukturālas reformas valstīs. Visbeidzot, ir jānodrošina fondu nodalīšana, lai garantētu, ka ESF ir galvenais “sociālas Eiropas” instruments, jo ESF apvienošana ar ERAF apdraudētu ESF būtību, proti, tā sociālo mērķi. ■

Valensijas apgabals

Valensijas apgabals ir Spānijas autonomais apgabals Ibērijas pussalas centrālajā un dienvidaustrumu daļā. Tā galvaspilsēta un lielākā pilsēta ir Valensija. Reģionu veido Alikantes, Kasteljonas un Valensijas provinces un 34 komarkas.

IEDZĪVOTĀJI: Valensijas apgabala platība ir 23 255 km², un, salīdzinot ar citiem autonomajiem apgabaliem, tas ir liels reģions. Ar 4 934 993 iedzīvotājiem tas iedzīvotāju skaita ziņā ir ceturtais lielākais Spānijas apgabals, savukārt tā apdzīvotības blīvums (212 iedzīvotāji uz km²) ir daudz lielāks par Spānijas vidējo apdzīvotības blīvumu.

EKONOMIKA: Valensijas apgabala IKP ir EUR 105 077 miljoni, kas to padara par ceturto lielāko Spānijas apgabalu pēc IKP. Apgabala IKP uz vienu iedzīvotāju, kas ir labs dzīves kvalitātes rādītājs, 2016. gadā bija EUR 21 296, salīdzinot ar EUR 24 100 Spānijā kopumā.

2016. gadā reģiona parāds bija EUR 44 663 miljoni jeb 42,3 % no tā IKP, un parāds uz vienu iedzīvotāju sasniedza EUR 9050. Ja autonomos apgabalus sarindo pēc parāda lieluma, tad Valensijas reģions ir 11. vietā, bet pēc parāda lieluma uz vienu iedzīvotāju tas ierindojas 16. vietā.

DARBA TIRGUS: reģiona bezdarba līmenis ir 17,5 %, kas ir vairāk par valsts vidējo līmeni, un pēc bezdarbnieku skaita (427 000) tas ir 12. vietā autonomo apgabalu vidū.

RŪPNIETĪBA: reģiona stratēģiskās nozares, kas ir svarīgas Spānijas ekonomikai kopumā, ietver keramikas un flīžu, apavu un ādas izstrādājumu, spēļu un rotaļlietu, koksnes izstrādājumu un mēbeļu, tekstilizstrādājumu un apģērba, kā arī automašīnu ražošanu.

KARMENAS KLOSTERA ATJAUNOŠANA VALENSIJAS APGABALĀ

Ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstu ir atjaunots kopienas kultūras muzeja centrs. Svētās Karmenas klosteri Valensijā izveidoja 1281. gadā *Roteris* apkaimē ārpus pilsētas Arābu mūriem. Tas ir devis nosaukumu vienam no pilsētas populārākajiem centrālajiem rajoniem — Karmenas rajonam.

Klosteris darbojās līdz Spānijas valdības veiktajai konfiskācijai 1835.–1837. gadā, kad to pārveidoja par Mākslas muzeju. Tā jaunais pielietojums paglāba klosteri no nojaukšanas, un 19. un 20. gadsimtā tā telpās bija sastopami daudzi no slavenākajiem Valensijas māksliniekiem.

Atjaunošanu veica vairākos posmos un pabeidza 2011. gadā. Tagad tas ir laikmetīgās mākslas centrs, kurā tiek rīkoti dažādi mākslas pasākumi. Tas kalpo arī par Valensijas apgabala Muzeju apvienības mājvietu.

Pēc darbu sākšanas renesanses stilā būvētajā krusta ejā un virs tās esošajās telpās tika atrastas islāma stila arheoloģiskas liecības, kas tagad ir aplūkojamas citā telpā.

Bijušajā klostera ēdamzālē tika restaurēta iespaidīgā siju konstrukcija, 13. gadsimta sienu gleznojumi un arkas, un ir sagatavoti statīvi eksponātiem, lai nebojātu sienas. Tika restaurētas arī citas telpas, piemēram, sanāksmju zāle un dormitorijs.

Ar ERAF atbalstu EUR 2 470 029,58 apmērā projektā tika izveidotas izstāžu telpas 3300 m² platībā, un to līdz šim ir apmeklējuši vairāk nekā 650 000 cilvēku. 2017. gadā vien pasākumus un izstādes jau apmeklējuši vairāk nekā 150 000 cilvēku. Pateicoties ERAF, Valensijas reģions ir sekmīgi atjaunojis kultūrvēsturisku ēku, kas iepriekš bija drupas.

VESELĪBAS APRŪPES LIETOTŅU UN ELEKTRONISKĀS VESELĪBAS DOKUMENTĀCIJAS IZSTRĀDE

Valensijas apgabals ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstu īsteno trīs lielus projektus veselības aprūpes dokumentācijas jomā:

- › “Elektroniskā veselības aprūpes dokumentācija” (*HER*) integrē visu publisko klīnisko informāciju, nodrošina aprūpes nepārtrauktību starp dažādām veselības aprūpes jomām un piekļuvi veselības aprūpes informācijai neatkarīgi no pakalpojumu lietotāja (speciālista vai iedzīvotāja) atrašanās vietas;
- › “*ABUCASIS*” integrē veselības aprūpes dokumentu informāciju attiecībā uz primāro aprūpi. To jau plaši izmanto visā Valensijas apgabalā, un tiek izstrādāti jauni moduļi un funkcijas;
- › “*ORION-CLINIC*” integrē veselības aprūpes dokumentu informāciju attiecībā uz aprūpi slimnīcās, un to pašlaik izmanto 10 slimnīcās.

Ņemot vērā panākto progresu attiecībā uz funkcionalitāti un elektronisko dokumentu plašo izmantošanu primārās aprūpes kontekstā, pasākumi ir koncentrēti uz *ORION-CLINIC* programmas darbības paplašināšanu, ietverot tajā visas valsts slimnīcas Valensijas apgabalā.

ORION-CLINIC ir klīniskās veselības aprūpes informācijas sistēma slimnīcām Valensijas apgabalā, un tajā liela uzmanība ir pievērsta ikdienas klīniskajai praksei. Sistēma ir vērsta uz labākas aprūpes nodrošināšanu pacientiem un uz veselības aprūpes rezultātiem, palīdzot medicīnas darbiniekiem viņu darbā, uzlabojot veselības aprūpes procesa efektivitāti kopumā un nodrošinot aprūpes nepārtrauktību sabiedrībai.

Tā ir tālāk pilnveidota un īstenota ar rūpīgas pārmaiņu vadības palīdzību, pielāgojot to turpmākiem uzlabojumiem veselības aprūpes vadībā un praksē un integrējot to citās Vispārējās veselības aprūpes un sabiedrības veselības ministrijas sistēmās. Sistēma piesaista lietotājus, piedāvājot tiem plašu funkciju spektru un unikālu saskarni, kuras pamatā ir stingri izmantojamības testi.

FINANŠU PALĪDZĪBA PĒTNIECĪBAS PERSONĀLA PIENĒMŠANAI DARBĀ UN MOBILITĀTEI

Projekta mērķis ir sniegt finansiālu palīdzību, lai apmācītu pētniecības doktorantus, uzticot viņiem izstrādāt pētniecības projektu sadarbībā ar starptautiski prestižu universitāti vai pētniecības centru, kas neietilpst Valensijas zinātnes un tehnoloģiju sistēmā. Tāpat ir iecerēts pētniecības centros piesaistīt pirmdoktorantūras studiju līmeņa pētniekus un finansēt viņu uzturēšanās un transporta izdevumus trīs līdz sešu mēnešu ilgā periodā pētniecības centros ārpus Valensijas reģiona. Ir paredzēts, ka pētnieki apgūs jaunas metodes, iegūs piekļuvi zinātniskajiem resursiem, bibliogrāfiskajiem un dokumentālajiem krājumiem un varēs veikt citas svarīgas zinātniskas darbības, kas vajadzīgas katra atbalsta saņēmēja doktora disertācijas projektam un kas sekmēs viņu zinātnisko un tehnisko apmācību.

Viss šis finansiālais atbalsts palīdz īstenot gudru izaugsmi, veicinot nodarbinātību un uzlabojot tās kvalitāti ar mērķi veicināt augstu izglītības un apmācības līmeni ikvienam un atbalstot jauniešu pāreju no izglītības uz nodarbinātību. Konkrētāk, šis projekts palīdz apmācīt pētniecības darbiniekus un uzlabot viņu nodarbināmību, lai veicinātu pētniecību, tehnoloģisko attīstību un inovāciju. Tas atbilst stratēģijas gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei "Eiropa 2020" mērķiem.

Atbilstoša cilvēkkapitāla pieejamība pētniecības, tehnoloģiskās attīstības un inovācijas jomā ir ļoti svarīga Eiropas konkurētspējai, jaunu zināšanu un tehnoloģiju radīšanai un to pielāgošanai, pārveidošanai un praktiskai izmantošanai, kā arī jaunu modeļu un organizatorisku principu ieviešanas veicināšanai.

PROGRAMMA *EURODYSSEY*

Kopš 1987. gada Valensijas apgabals piedalās Eiropas Reģionu asamblejas (AER) programmā *Eurodyssey*, kuras mērķis ir sniegt 18–30 gadus veciem jauniešiem, kuriem pēc mācību pabeigšanas ir profesionāla kvalifikācija, iespēju iegūt darba pieredzi uzņēmumos dažādos Eiropas reģionos. Šī darba pieredze ilgst trīs līdz sešus mēnešus ar viņu reģiona atbalstu. Valensijas reģionā šī programma ir Finanšu un ekonomikas modeļa ministrijas Finanšu un Eiropas fondu ģenerāldirektorāta kompetencē, un to līdz 50 % apmērā līdzfinansē Eiropas Sociālais fonds (ESF) saskaņā ar Valensijas apgabala darbības programmu 2014.–2020. gadam.

Programma ne vien dod iesaistītajiem jauniešiem iespēju iegūt profesionālu pieredzi, bet arī veicina svešvalodu apguvi un uzlabo jauniešu zināšanas par viņus uzņemošā reģiona kultūru. Programma ir interesanta arī uzņēmumiem, kam ir iespēja uzņemt jauniešus no visas Eiropas, kuri ir apguvuši uzņēmumiem nepieciešamās specialitātes un valodas.

Programmā *Eurodyssey* piedalās 29 reģioni. Programmas dalībnieki ir bez darba esoši jaunieši, kas reģistrēti kā Valensijas reģiona iedzīvotāji. Viņiem ir arī profesionāla kvalifikācija pēc mācību pabeigšanas (universitātes vai profesionālā izglītība) un kādas svešvalodas zināšanas. Saskaņā ar programmas nolikumā noteikto savstarpības

principu Valensijas reģiona pašvaldība uzņem tādu pašu skaitu jauniešu no citiem Eiropas reģioniem, kuri iziet praksi Valensijas uzņēmumos divu līdz piecu mēnešu ilgumā.

Prakse ietver četru nedēļu valodas un kultūras ievadapmācību, par ko atbild uzņemošais reģions, un vismaz divus, bet ne vairāk kā piecus mēnešus ilgu periodu uzņēmumā, kura laikā tiek maksāta darba alga vai stipendija (ja tas atrodas ārpus ES). Uzņemošais reģions arī palīdz atrast mājvietu visam prakses periodam.

Valensijas apgabals ar Finanšu un Eiropas fondu ģenerāldirektorāta starpniecību piešķir dotāciju EUR 1403 apmērā mēnesī par katru piedāvāto darbvietu, ko papildina vismaz EUR 122 mēnesī no uzņēmuma, un kopējā summa sedz piesaistīto personu darba atalgojumu. Pēc nodokļu (19 %) un darba devēja un darba ņēmēja sociālās apdrošināšanas iemaksu ieturēšanas jaunieši saņem vismaz EUR 843,35 neto algu.

Šo iniciatīvu ir izmantojuši daudzi jaunieši. Pēdējos 10 gados (2008.–2017. g.) 616 Valensijas jaunieši ir devušies uz citiem programmā iesaistītajiem reģioniem (Vācijā, Beļģijā, Horvātijā, Itālijā, Francijā, Gruzijā, Norvēģijā, Portugālē, Rumānijā un Šveicē), un Valensijas organizācijas un uzņēmumi ir uzņēmuši 556 jauniešus no citiem Eiropas reģioniem.

Sekojoš Valensijas jauniešu turpmākajām gaitām pēc atgriešanās mājās, ir redzams, ka aptuveni 60 % atrod darbu pirmajā gadā pēc atgriešanās, no kuriem 45 % darbu atrada relatīvi ātri. Pašreizējie darba tirgus apstākļi ir atšķirīgi, un tikai vēlāk varēs redzēt, kā tie ietekmē iekļaušanos darba tirgū.

Visai reģiona darbības programmai pieejamais budžets ir EUR 3 776 656. Budžetā plānoto ieguldījumu apjoms 2017. finanšu gadam ir EUR 732 000, un šī summa ir sadalīta starp dotācijām Valensijas uzņēmumiem, kuri uzņem jauniešus, atbalstu jauniešu uzņemšanai, valodu kursiem, tehniskajai palīdzībai un kultūras ievadkursam.

ILGTSPĒJĪGAS PILSĒTU MOBILITĀTES PLĀNI

Valensijas autonomā apgabala pašvaldība saskaņā ar stratēģiju "Eiropa 2020" ir apstiprinājusi Eiropas Reģionālās attīstības fonda darbības programmu Valensijas apgabalam 2014.–2020. gada periodam.

Valensijas apgabala mērķis 2020. gadam ir koncentrēt resursus nozarēs ar lielāko pievienoto vērtību, kas ļaus tam veidot reģiona attīstības modeli, pamatojoties uz gudru izaugsmi. Tiks paplašināta darbība reģiona specializācijas jomās, kurās reģionam ir nepieciešamās kvalifikācijas, vienlaikus kā konkurētspējas faktoru ņemot vērā tā teritoriju.

Ievērojot šādu ievirzi un mērķi nodrošināt lielāku efektivitāti finansējuma izmantošanā, ir ņemtas vērā visas esošās reģionālās stratēģijas, kas piemērojamas Valensijas apgabalā.

Attiecīgi 23. novembrī Valensijas apgabals izsludināja virkni dotāciju šajā jomā, lai atbalstītu vietējos projektus pašvaldībām, kas tiesīgas pretendēt uz 4. un 6. prioritāro virzienu līdzfinansējumu ERAF darbības programmā Valensijas apgabalā 2014.–2020. gada periodam.

Attiecībā uz 4. prioritāro virzienu ("Atbalsts virzībai uz mazoglekļa ekonomiku visās nozarēs") tiks subsidētas darbības, kas ietekmē konkrētā 4.5.1. mērķa sasniegšanu: "Ilgtspējīgas pilsētu mobilitātes veicināšana — ekoloģiski tīrs pilsētu transports, kolektīvais transports, pilsētu un lauku savienojumi, ceļu tīkla uzlabošana, velotransports un kājāmģājēju transports, elektriskā mobilitāte un ekoloģiski tīras energoapgādes sistēmas attīstība." Konkrētāk, tas paredz, ka Valensijas apgabala pašvaldības izstrādā, apstiprina un īsteno ilgtspējīgas pilsētu mobilitātes plānus.

Jāņem vērā, ka šo plānu izstrādē un īstenošanā tiek izmantots iedzīvotāju līdzdalības process, lai tos padarītu par pilsētas pārveidojošu instrumentu ar mērķi par prioritāru noteikt pārvietošanos ar velosipēdu vai kājām, uzlabot piekļuvi, izveidot pilsētas publisko telpu iedzīvotāju līdzaspastāvēšanai un līdzdalībai, ļaujot veselīgākā veidā pārvietoties pilsētvidē.

Ilgtspējīgas pilsētu mobilitātes plānu plānošanā un izstrādē vietējās pašvaldības ir ņēmušas vērā dažādo pilsētas mobilitātē iesaistīto pušu vajadzības, izveidojot līdzdalībā balstītu procesu, kas atvērts iesaistītajām organizācijām, ekonomikas dalībniekiem un iedzīvotājiem, kam interesē līdzdalība individuālā līmenī.

ES finansējums turpina sniegt ieguvumus Maltai

2007.–2013. gada plānošanas periodā EUR 850 miljonus no ES fondiem (Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda) ieguldīja svarīgās Maltas ekonomikas jomās ar mērķi būtiski uzlabot Maltas iedzīvotāju dzīves līmeni.

Pamatojoties uz jau iepriekš sasniegto, 2014.–2020. gada plānošanas periodam tika piešķirti papildu EUR 700 miljoni, ko pašlaik izmanto, lai atbalstītu darbvietu radīšanu, uzņēmumu konkurētspēju, ekonomikas izaugsmi, ilgtspējīgu attīstību un lai turpinātu uzlabot Maltas iedzīvotāju dzīves kvalitāti.

Atbilstoši stratēģijai “Eiropa 2020”, kas pētniecībai un inovācijai paredz lielu nozīmi Eiropas centienos kļūt par gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu ekonomiku ar augstu nodarbinātības, produktivitātes un sociālās kohēzijas līmeni, Malta ir piešķīrusi finansējumu pētniecības un inovācijas infrastruktūrai un pasākumiem ar mērķi stiprināt saikni starp akadēmiskajām aprindām un rūpniecības uzņēmumiem. Pašreizējā plānošanas periodā šī tendence turpinās, un ir plānots ieguldījumus arī turpmāk koncentrēt pētniecības un inovācijas infrastruktūrai, kā arī finansējuma pieejamības nodrošināšanai uzņēmumiem.

Iepriekš ieguldījumi izglītības infrastruktūrā bija koncentrēti uz stabilas platformas nodrošināšanu, lai palielinātu dalību pēcvidusskolas un augstākajā izglītībā. Tika veikti ERAF ieguldījumi EUR 112,5 miljonu apmērā infrastruktūrā un galveno pēcvidusskolas un augstākās izglītības iestāžu paplašināšanā, uzlabošanā un citos kapitālieguldījumos. 2014.–2020. gada plānošanas periodā atbalsta pasākumi turpināsies, lai sasniegtu Maltas mērķus — samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu un palielināt augstākās izglītības ieguvēju skaitu 30–34 gadu vecuma grupā. Ieguldījumus izglītības jomā vienmēr papildina Eiropas Sociālais fonds, kurā lielāka uzmanība tiek pievērsta izglītības kvalitātei un skolēnu prasmēm.

Ekonomikas centra attīstības veicināšana

Ņemot vērā Maltas trūcīgos dabas resursus, valsts lielumu un ģeogrāfisko atrašanās vietu, ir ļoti svarīgi attīstīt specifiskas tirgus nišas, kurās Malta var gūt izcilus panākumus un radīt ekonomisko labklājību. Ar šādu domu ir īstenoti un arī turpmāk tiks īstenoti dažādi ieguldījumi ar ES finansējuma atbalstu, lai palielinātu Maltas konkurētspēju un padarītu to par izcilības centru dažādās saimnieciskās darbības jomās. ES finansējums arī turpmāk tiks izmantots pārstrukturēšanas un modernizācijas pasākumiem privātajā sektorā ar dažādām dotācijām un finanšu instrumentiem.

Arī veselības aprūpes nozare ir viena no salas galvenajām prioritātēm, īpaši tāpēc, ka tā nodrošina sociāli iekļaujošu sabiedrību. Veiksmīgus projektus, piemēram, iepriekšējā plānošanas periodā īstenoto onkoloģijas centra projektu, papildinās ar papildu ieguldījumiem, lai uzlabotu veselības aprūpes pakalpojumus Maltā un nodrošinātu sabiedrībā balstītu pakalpojumu sniegšanu.

Infrastruktūras uzlabošana Maltas tūrisma nozarei ir uzskatāma par ļoti svarīgu, ņemot vērā nozares nozīmi vietējā ekonomikā un ievērojamo tās radīto darbvietu skaitu. 2007.–2013. gada plānošanas periodā tika veikti ieguldījumi, lai uzlabotu vietējos tūrisma pakalpojumus, attīstītu jaunas tirgus nišas un atjaunotu vairākus vēsturiskus objektus ar lielu tūrisma vērtību. Šajā periodā tiks īstenoti papildu pasākumi, lai saglabātu dabas, vēstures un kultūras vērtības.

Maltas īpatnības, tostarp tās mazais izmērs un salīdzinoši augstais urbanizācijas līmenis, rada būtiskus izaicinājumus valsts transporta nozarei. Tāpēc ES finansējumu turpinās izmantot, lai uzlabotu transporta savienojumus gan starp Maltas salām, gan ar citām valstīm. To īsteno ar dažādiem ieguldījumiem TEN-T ceļu infrastruktūrā, jūras transporta infrastruktūrā un transporta veidu maiņā. Šādi ieguldījumi palīdzēs arī samazināt sastrēgumus un ceļā pavadīto laiku, tādējādi neapšaubāmi uzlabojot konkurētspēju.

Lai palīdzētu sasniegt Maltas ES 2020. gada energoefektivitātes mērķus, ar ES fondu atbalstu ir īstenotas vairākas iniciatīvas, lai veicinātu videi nekaitīgas enerģijas ražošanu un ieviestu energoefektīvus risinājumus, tādējādi mazinot elektroenerģijas ražošanas un patēriņa radīto ietekmi uz vidi. Pozitīvie rezultāti tiks papildināti ar mājsaimniecībām, uzņēmumiem un publiskajam sektoram paredzētiem pasākumiem un iniciatīvām, kas veicina enerģijas taupīšanu un energoefektivitātes sistēmas.

Atkritumu un ūdens resursu apsaimniekošana

Divas svarīgas jomas ir arī atkritumu un ūdens resursu apsaimniekošana. Lai risinātu atkritumu problēmu, ar ko saskaras Malta, un tās negatīvo ietekmi uz vidi, iepriekšējā plānošanas periodā EUR 125 miljonus piešķirā būtiskiem ieguldījumiem, piemēram, slēgtu atkritumu poligonu sanācijai un rekonstrukcijai. Tiks īstenoti jauni pasākumi, lai samazinātu

“*Nemot vērā Maltas trūcīgos dabas resursus, valsts lielumu un ģeogrāfisko atrašanās vietu, ir ļoti svarīgi attīstīt specifiskas tirgus nišas, kurās Malta var gūt izcilus panākumus un radīt ekonomisko labklājību.*”

atkritumu daudzumu un atlikušos atkritumus novirzītu uz pārstrādi.

Arī ūdensapgādes drošība un notekūdeņu attīrīšana Maltā ir lielas problēmas. Iepriekš tika īstenoti apjomīgi ieguldījumi, lai risinātu abas šīs problēmas. Šīs nozares turpinās saņemt kohēzijas politikas ieguldījumus, lai attīstītu nepieciešamo infrastruktūru, ļaujot nodrošināt Maltu ar pietiekamiem ūdens resursiem, nenoplicinot dabisko ūdens nesējslāni. Lai mazinātu lielo slodzi uz salas ūdens resursiem un lai uzlabotu ūdens kvalitāti, vienlaikus pielāgojoties klimata pārmaiņām, tiks īstenoti pasākumi ar mērķi uzlabot informētību par ūdens taupīšanu un tā efektīvu izmantošanu, kā arī optimizēt pazemes ūdeņu izmantošanu un kvalitāti. ■

Dr. Ārons Farudžija (*Dr Aaron Farrugia*), parlamentārais sekretārs
ES fondu un sociālā dialoga jautājumos

Maltas interaktīvais zinātnes centrs "Esplora", kas nodrošina neformālu izglītības vidi zinātniskiem atklājumiem. ▼

FOTO STĀSTI MALTĀ

Kohēzijas fonda un Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansētie projekti Maltā palīdz radīt darbvietas, veicina ekonomikas izaugsmi, uzlabo uzņēmumu konkurētspēju, sekmē mācīšanos un apmācību, atbalsta ilgtspējīgu attīstību un veicina valsts kultūras mantojuma un tūrisma nozari.

01

04

05

02

06

03

07

09

10

11

12

01 Slēgtu atkritumu poligonu sanācības un rekonstrukcijas projekta mērķis ir pārveidot bijušos atkritumu poligonus par publiskiem parkiem.

02 Valsts plūdu seku mazināšanas projekts nodrošinās labāku infrastruktūru vētru ūdeņu novadīšanai un ieleju apsaimniekošanai.

03 Ir pagarināts un uzlabots *Salina* piekrastes ceļš.

04 "Masterplan": lietišķo zinātņu, uzņēmējdarbības un tirdzniecības institūtu attīstības projekts nodrošināja jaunas telpas un modernus mācību resursus un aprīkojumu.

05 Valsts interaktīvais zinātnes centrs nodrošina modernu, pastāvīgu infrastruktūru interaktīvai zinātnes pieredzei.

06 Arheoloģiskā mantojuma saglabāšanas projekts ir ļāvis veikt konservācijas darbus divos *UNESCO* pasaules mantojuma sarakstā iekļautos objektos, kas ir daļa no Maltas megalītiskajiem tempļiem.

07 Ar šo projektu ir izveidota labiekārtota pilsētvide, publisks akvārijs, niršanas skola, ierīkots automašīnu stāvlaukums, velosipēdu celiņš un *Garigue* dabas mantojuma parks.

08 Universitātes datorpakalpojumu centra ēkā atrodas datu centrs, datoru laboratorijas, apmācības telpas un videokonferenču telpas.

09 *Mater Dei* slimnīcas onkoloģijas centrs nodrošina modernas vēža ārstēšanas iespējas.

10 Projektā uz restorāna *Ghajnsielem Band Club* ēkas tika uzstādīta 30 KWp fotoelementu paneļu sistēma.

11 Projekts "Santandželo forta vēsturiskais mantojums" ietvēra šī ikoniskā vēstures pieminekļa restaurāciju Lielajā ostā.

12 Citadeles restaurācija ietvēra apmeklētāju centra izveidi un publiskās telpas un infrastruktūras atjaunošanu.

VIENKĀRŠIEM VĀRDIEM

PANORAMA
atzinīgi novērtē
jūsu ieguldījumu!

“Vienkāršiem vārdiem” ir *Panorama* sadaļa, kurā vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmeņa ieinteresētās personas stāsta par saviem sasniegumiem 2014.–2020. gada periodā un dalās ar viedokļiem par pašlaik notiekošajām svarīgajām diskusijām par kohēzijas politiku laiksposmā pēc 2020. gada.

Panorama uzklausa ikvienu viedokli — sūtiet savas pārdomas dzimtajā valodā, un, iespējams, tās tiks iekļautas kādā no nākamajiem izdevumiem. Lūdzu, sazinieties ar mums, rakstot uz e-pasta adresi region-panorama@ec.europa.eu, lai uzzinātu vairāk par norādījumiem un termiņiem.

Jaunā Strukturālo reformu atbalsta programma

Lamberts van Nistelrojs
(*Lambert Van Nistelrooij*),
SRAP līdzziņotājs,
Eiropas Parlamenta deputāts

Kopš 2017. gada aprīļa dalībvalstis var pēc savas iniciatīvas pieprasīt atbalstu, lai īstenotu reformas, ekonomikas korekciju programmas un reformas atbilstoši konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem (KVAI).

Šīs programmas pamatā ir ideja, ka konkrētas reformas valsts pārvaldē veicina inovāciju, ieguldījumus un sociālekonomisko izaugsmi. Tanī pat laikā tas rada aktīvāku sinerģiju starp vispārējām ekonomikas un fiskālajām reformām un Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (ESI fondiem). Izmantojot līderu pieredzi un speciālās zināšanas, tagad dalībvalstis ar Strukturālo reformu atbalsta programmas (SRAP) instrumenta palīdzību var kļūt efektīvākas.

Līdz šim vairāk nekā puse dalībvalstu ir izmantojušas SRAP — Strukturālo reformu atbalsta dienests (SRAD), kas ir SRAP koordinējošais Eiropas Komisijas dienests, ir saņēmis vairāk nekā 200 atbalsta pieprasījumus no 16 dažādām ES valstīm. No šiem pieprasījumiem par atbilstīgiem tika atzīti 60 %, kas ir saistīti ar dažādām jomām, piemēram, ar pārvaldību, valsts finanšu pārvaldību, uzņēmējdarbības vidi, darba tirgu, sociālajiem pakalpojumiem un kapitāla tirgus attīstību.

Pirmajā gadā šo reformu īstenošanai ir iztērēti vairāk nekā EUR 22 miljoni. Finansējumu šai programmai nodrošina ESI fondi, tāpēc viens no galvenajiem ieviestajiem elementiem bija partnerības princips, kas ir kohēzijas politikas pamatvērtība. Ir patīkami redzēt, ka Komisija un dalībvalstis šo principu aktīvi izmanto sagatavotajos sadarbības un atbalsta plānos.

Nākamie soļi

2017.–2020. gada periodam pieņemtā SRAP veicina institucionālas, administratīvas un izaugsmi veicinošas strukturālas reformas dalībvalstīs. Programmas budžetam no ESI fondiem ir paredzēti EUR 142,8 miljoni. Ne vēlāk kā 2019. gada jūnijā Eiropas Komisija sniegs vidusposma pārskatu par šo programmu, kas ir veltīta Eiropas pievienotās vērtības radīšanai un vietējo, reģionālo un valstu problēmu risināšanai. ■

Kohēzijas politikas fokusā — teritoriāla pieeja

Kohēzijas politika sniedz Eiropas iedzīvotājiem neapšaubāmus ieguvumus, tāpēc ir svarīgi, lai tā arī turpmāk radītu ietekmi visos reģionos, tās reģionālajās programmās un stratēģijās aktīvi ņemot vērā visus sociālekonomiskos un teritoriālos kontekstus.

Kohēzijas politikai pēc 2020. gada būtu jāatrisina līdz šim neatrisinātās problēmas: slikta rezultātu redzamība un nepietiekama kohēzijas politikas gala labuma guvēju, proti, iedzīvotāju, iesaiste politikā, pārlietu sarežģīti noteikumi finansējuma saņemšanai un grūtības ātri reaģēt uz jaunām vajadzībām, nepietiekama uzmanības pievēršana teritoriju daudzveidībai un to īpašajiem apstākļiem, kā arī vienveidīgi noteikumi, kas bieži palielina atšķirības vietējā līmenī.

Tāpat arī būs jāņem vērā tas, ka atbalsta pasākumu pārmerīga sadrumstalotība neļauj sasniegt kritisko masu, kas vajadzīga pozitīvas ilgtermiņa ietekmes radīšanai, un ka atbalsta pasākumu integrēšana bieži saskaras ar ievērojamām grūtībām. Tādēļ būs jāmaina redzējums, kas joprojām ir pārlietu orientēts uz atsevišķiem segmentiem, lai būtiski

Enriko Matei (*Enrico Mattei*),
Valles d'Aostas autonomais
reģions, Struktūrpolitikas un
Eiropas lietu departamenta
koordinators

vienkāršotu regulējuma sistēmu un lai programmās nodrošinātu lielāku elastīgumu.

Tāpēc integrēta teritoriāla pieeja varētu labāk sniegt atbildes uz visu Eiropas Savienību teritoriju problēmām. Nesenos pētījumos ir konstatēts, ka pastāv izteikta neatbilstība starp pilsētu un lauku teritoriju attīstības līmeni. Tas

nozīmē, ka būs ļoti svarīgi pievērst pienācīgu uzmanību dažādajiem teritoriālajiem apstākļiem — jo īpaši, lai palīdzētu teritorijām, kurās ir pastāvīgi ģeogrāfiski attīstības kavēkļi, piemēram, kalni. Šeit iedzīvotāju skaita samazināšanos var apturēt, tikai uzlabojot iedzīvotāju dzīves apstākļus, kam nepieciešama uzlabota pakalpojumu pieejamība un labvēlīgāki apstākļi uzņēmumu izvietojšanai šajos reģionos (piemēram, kompensējot augstuma radītās izmaksas atšķirības).

Tas viss ir arī nepieciešams, lai pienācīgi novērtētu kalnu lielo vērtību (aizsargāta un cilvēku veidota lauku ainava, ierobežoti hidroģeoloģiskie riski un nepiesārņota vide), ko tie sniedz ne tikai vietējiem iedzīvotājiem, bet arī citām teritorijām no zemienēm līdz lielpilsētām. ■

“ Būs jāizmaina redzējums, kas joprojām ir pārlietu orientēts uz atsevišķiem segmentiem, lai būtiski vienkāršotu regulējuma sistēmu un lai programmās nodrošinātu lielāku elastīgumu. ”

Francijas departamentu viedoklis par ES kohēzijas politikas nākotni

“Kohēzijas politika ir ļoti svarīga Eiropas integrācijas daļa, jo tā palīdz samazināt labklājības līmeņa atšķirības un veicina Eiropas teritoriju attīstību.”

Šajā diskusiju un iestāžu viedokļu paušanas laikā par Eiropas kohēzijas fondu darbības ilgumu un nākotni laikposmā pēc 2020. gada Francijas departamenti, protams, nevar palikt malā.

Ņemot vērā to pieredzi un lielo nozīmi Eiropas strukturālo un investīciju fondu mobilizēšanā, jo īpaši Eiropas Sociālā fonda trešās prioritātes — iekļaušanas — īstenošanā, kur 78 Francijas departamenti ir starpniekorganizācijas, to vēlētie pārstāvji ir vienojušies par kopīgu nostāju šajā jautājumā. Viņu secinājumu pamatā ir tālāk izklāstītie atzinumi un principi.

Kohēzijas politika ir ļoti svarīga Eiropas integrācijas daļa, jo tā palīdz samazināt

labklājības līmeņa atšķirības un veicina Eiropas teritoriju attīstību.

Kaut arī diskusijās par Eiropas kohēzijas politikas nākotni pēc 2020. gada valda bažas par samazinātu budžetu, jo tajā vairs nebūs Apvienotās Karalistes finanšu ieguldījuma, tomēr šo politiku nevajadzētu izmantot kā konstanti.

Šajā kontekstā Francijas departamenti rīkojas, lai saglabātu reālu kohēzijas politiku visās teritorijās un pamata jomās.

Francijas departamentu nostājas pamatā ir pieci principi:

- spēcīga un vērienīga kohēzijas politika;
- cieša apņemšanās īstenot iekļaušanu, ko atbalsta departamenti kā solidaritātes līderi un Eiropas Sociālā fonda (ESF) efektīvas īstenošanas nodrošinātāji;

Simons Letonturjē (*Simon Letonturier*)
(kreisajā pusē)
un Ogustēns Rosi (*Augustin Rossi*)
(labajā pusē),
Francijas departamentu asamblejas konsultanti

- teritoriju specifikas ņemšana vērā kohēzijas politikā;
- pārrobežu sadarbības specifikas ņemšana vērā kohēzijas politikā;
- labāka kohēzijas politikas pārvaldība.

Šajā sakarā Francijas departamentu asamblejā novembra beigās apspriešanai tika iesniegta rezolūcija. ■

Estremaduras apgabala inovācijas modeļa pamatā ir specializācija un uzņēmējdarbība

Spānijas Estremaduras apgabals, kura sasniegumi Eiropā ir novērtēti, piešķirot tam 2017. gada Eiropas uzņēmējdarbības reģiona nosaukumu, ir noteicis uzņēmējdarbības un uzņēmumu attīstību par vienu no tā pilāriem izaugsmei un konverģencei ar citiem Eiropas reģioniem, izmantojot uz lietpratīgas specializācijas jomām vērstu rīcības plānu, kas definēts Estremaduras pētniecības un inovācijas stratēģijā lietpratīgai specializācijai (RIS3).

Hesuss Alonso Sančess
(Jesús Alonso Sánchez),
Estremaduras apgabala Reģionālās
infrastrukturā ministrijas
ģenerālsēkretārs zinātnes, tehnoloģijas un
inovācijas jautājumos

“ VI reģionālais plāns ir pamata instruments pētniecības, izstrādes un inovācijas plānošanai, veicināšanai, pārvaldībai un īstenošanai, un tā budžets četriem gadiem ir EUR 420 miljoni. ”

Šis pieejas piemērs ir finansēšanas programma, kas ietilpst VI reģionālajā plānā pētniecībai, izstrādei un inovācijai specializācijas jomās. Šis reģiona pašvaldības uzsāktais plāns ir pamata instruments pētniecības, izstrādes un inovācijas plānošanai, veicināšanai, pārvaldībai un īstenošanai, un tā kopējais budžets kopā ar daudzām citām darbībām nākamajiem četriem gadiem ir EUR 420 miljoni.

Pašlaik tiek īstenota pirmā programmas daļa, lai finansētu projektus tehnoloģiju uzņēmumos un jaunuzņēmumos. Šo prievātiem uzņēmumiem paredzēto finanšu produktu kopējā vērtība ir EUR 32 mil-

joni. To stratēģiskie darbības virzieni ir koncentrēti uz pētniecību, izstrādi un inovāciju tādās jomās kā lauksaimniecības pārtikas ražošana, veselības aprūpe, atjaunojamie energoresursi, tūrisms, IKT, bioekonomika un aprites ekonomika, digitālās pārmaiņas, humanitārās un sociālās zinātnes.

Īstenojot plānu, ar kopumā 66 pasākumiem ir paredzēts stiprināt visu Estremaduras zinātnes sistēmu, atbalstot tehnoloģiju centrus un pētniecības grupas un satuvinot pētniekus un uzņēmējus. Turklāt Kaseresas pilsētā tiks izveidots “bioinkubators”, un vēl vienu šādu inkubatoru, kas būs orientēts uz

bioekonomiku un aprites ekonomiku, ir plānots izveidot Estremaduras apgabala galvaspilsētā Meridā.

Papildus uzņēmumiem paredzētajām programmām ir jāpiemin arī jauniešu nodarbinātības plāns. Šīs programmas, kuras budžets ir EUR 4,5 miljoni, mērķis ir ne vien uzlabot universitātes izglītību vai augstākā un vidējā līmeņa arodizglītību ieguvušu jauniešu nodarbinātību, bet arī atbalstīt jaunus talantus un veicināt pētniecības kultūru šī apgabala uzņēmumos reģiona specializācijas jomās. ■

Labas prognozes pārrobežu veselības aprūpei

Pēdējos gados *NÖGUS* (Lejasaustrijas Veselības aprūpes un sociālais fonds) ar ERAF finansējuma atbalstu veselības aprūpes nozarē ir izveidojis dažādus sadarbības pasākumus un projektus starp Lejasaustriju un kaimiņvalstīm. Šī fonda mērķis ir nodrošināt, ka abās robežas pusēs dzīvojošajiem cilvēkiem ir pieejama medicīniskā aprūpe. Šā ļoti sekmīgā projekta rezultātā visas pārrobežu darbības 2017. gada septembrī apvienoja kopīgā sistēmā, kas pazīstama ar nosaukumu “Healthacross”.

“Healthacross” nozīmē veselības aprūpes nodrošināšanu bez robežām. “Healthacross” tagad tiek īstenota ar starptautisku sadarbību un inovatīviem veselības aprūpes projektiem starp pierobežas reģioniem Lejasaustrijā un Čehijas Republikā, kā arī Lejasaustrijā un Slovākijā.

Sekojošā moto “Eiropas idejas iesakņojas pierobežas reģionā”, īpaši speciālistu grupa direktores Elkes Lēdlas (*Elke Ledl*) vadībā turpina samazināt robežu nozīmi veselības aprūpē: “Mēs gribam, lai mūsu darbs palīdz veidot tiltus starp Lejasaustriju un citām Eiropas valstīm, lai cilvēki abās robežas pusēs gūtu labumu no aprūpes, kas ir tuvu viņu dzīvesvietai.”

Pārrobežu projektiem ir daudz priekšrocību. Pacienti var paši pieņemt lēmumus, kurā robežas pusē saņemt medicīnisko aprūpi, un viņi arī var izmantot priekšrocības, ko sniedz aprūpes pieejamība viņu tuvumā. Tas ir īpaši svarīgi ārkārtas situācijās

un var glābt dzīvības, ja tuvākā slimnīca vai neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde atrodas otrā robežas pusē. Starptautiski tīkli un sadarbība arī sniedz iespēju Lejasaustrijā izmantot citu valstu speciālās zināšanas.

Aprūpe, kas sniedzas pāri robežām

Pacienti no Čehijas apmeklē Gmindes reģionālo slimnīcu It īpaši Gmindes (*Gmünd*) un Česke Velenices (*České Velenice*) reģionos pārrobežu sadarbība ir atvieglojusi cilvēku ikdienas dzīvi. Valdfūrteles-Gmindes (*Waldviertel-Gmünd*) reģionālā slimnīca atrodas tieši pie robežas, savukārt tuvākais neatliekamās medicīniskās palīdzības punkts Čehijā ir vairāk nekā 30 km attālumā, bet līdz tuvākajai slimnīcai ir pat 60 kilometri.

“Gmindes reģionālajā slimnīcā sniegtā aprūpe ietver ne tikai medicīnisko aprūpi, bet ir arī vērsta uz cilvēcīgo aspektu. Tagad nemaz negribas atcerēties lielās neērtības, ko radīja garie braucieni uz tuvāko Čehijas slimnīcu, un es ļoti augstu novērtēju iespēju ātri saņemt medicīnisku aprūpi,” paskaidro Zdeneks Tomašs (*Zdenek Tomas*) — vēl viens ļoti apmierināts pacients no Česke Velenices, kurš kļuva par četrtdūkstošo Gmindes reģionālajā slimnīcā apkalpoto pacientu no Čehijas.

Projekta rezultātā Čehijas apdrošināšanas sabiedrības apmaksā savu pacientu ārstēšanās izdevumus. Tulki un čehu valodā runājoši darbinieki palīdz pacientiem un slimnīcas personālam saprasties. Pašlaik notiek pārrunas ar dalīborganizācijām Dienvidbohēmijā par to, lai paplašinātu Gmindes slimnīcā pacientiem no Čehijas pieejamos medicīniskos pakalpojumus, papildus ambulatorajai aprūpei sniedzot arī ārstēšanu stacionārā. Tiks arī veidotas ilgtermiņa sadarbības iespējas, izmantojot pārrobežu veselības centrus Gmindē un Česke Velenicē.

Staru terapija Znojmo slimnīcā pacientiem no Lejasaustrijas

Projekta īstenošanas sākotnējā posmā 2018. gadā 15 pacienti no Veinfirteles (*Weinviertel*) reģiona klīnikām Mistelbahā (*Mistelbach*), Hollabrunnā (*Hollabrunn*) un Kremsā (*Krems*) saņems staru terapiju Znojmo slimnīcā.

“Mūsu novatoriskie projekti, kuros sadarbojas kaimiņu reģioni, ir paraugs visai Eiropai. Tāpēc Pasaules Veselības organizācija izvēlējās Lejasaustriju par paraugreģionu,” stāsta Lejasaustrijas reģiona vadītāja Johanna Mikl-Leitner.

Dienvidbohēmijā, lai atvieglotu pārrobežu glābšanas operācijas. Tas nodrošinās ātru savstarpēju palīdzību ārkārtas situācijās bez birokrātiskiem sarežģījumiem.

Endometrioze centrā Melkas reģionālajā slimnīcā

Pirmā ES sertificētā endometrioze centra izveides pamatā Lejasaustrijā ir zināšanu apmaiņa starp Melkas (*Melk*) reģionālo slimnīcu un Znojmo slimnīcu. Znojmo slimnīca darbojas šajā jomā, un tajā jau ir šāds centrs, kur pacienti tagad var saņemt ātrāku diagnostiku un ārstēšanu. Endometrioze skar katru desmito sievieti reproduktīvajā vecumā. Šīs hroniskās slimības simptomi ir izteiktas sāpes un nespēja ieņemt bērnus. ■

“Kopš projekta sākuma 2016. gada novembra beigās mēs Melkas reģionālajā slimnīcā jau esam sekmīgi ārstējuši 80 endometrioze pacientes. Piecām pacientēm izdevās īstenot sapni tikt pie bērniņa — četrām pacientēm grūtniecība iestājās dabiskā veidā, bet vienai pacientei tas izdevās mākslīgās apaugļošanas rezultātā,” paskaidro Melkas reģionālās slimnīcas Ginekoloģijas un dzemdniecības nodaļas vadītājs dr. Leopolds Vanderers (Leopold Wanderer).

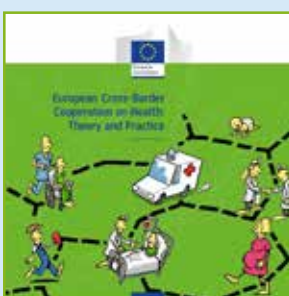
Pārrobežu sadarbība glābšanas jomā ar Dienvidmorāviju un Dienvidbohēmiju

Lejasaustrijas reģions jau ir parakstījis līgumus par neatliekamās palīdzības dienestu sadarbību ar Dienvidmorāvijas un Dienvidbohēmijas reģioniem. Nākamajā posmā īstenojot programmatūras pielāgošanu, tiks padarīta profesionālāka saziņa starp “144” ārkārtas palīdzības izsaukumu centru Lejasaustrijā un ārkārtas palīdzības vadības centriem Dienvidmorāvijā un

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

www.noegus.at

Veselībai nav robežu

Pacientiem būtu jābūt iespējai doties uz tuvāko slimnīcu, pat ja tā atrodas citā valstī.

Pārrobežu sadarbība veselības jomā ir veids, kā novērst nepilnības un trūkumus un izmantot iespējas.

Plašāka informācija: “Eiropas pārrobežu sadarbība veselības jomā — teorija un prakse”:

<http://europa.eu/MX44jk>

◀ Visu dalībnieku uzmanība ir pievērsta PANORAMED projektam, kas 27. septembrī tika uzsākts Seviljā, Spānijā.

“PANORAMED sniedz unikālu iespēju Spānijas Finanšu ministrijai vadīt inovatīvu procesu, lai uzlabotu iespējas Vidusjūras reģionā. Cerams, ka iniciatīva iesaistīs un koordinēs valsts un reģiona ieinteresētās personas, kā arī ES un citu pušu iniciatīvas šajā jomā, lai īstenotu vienotu pieeju un kopīgas stratēģiskas darbības turpmākajos gados.”

Horhe Garsija Reigs (Jorge García Reig), Spānijas Finanšu ministrijas
ES fondu ģenerāldirektors

Vidusjūras politikas veidotāji iegūst jaunu pārvaldības forumu

Vidusjūras reģionā ir izveidots jauns Eiropas forums starptautiskās sadarbības pārvaldības jautājumos, lai veicinātu politikas veidošanu šajā reģionā.

Vidusjūras pārvaldības platforma *PANORAMED* ir jauns plaša mēroga projekts, ko apstiprinājusi *Interreg* Vidusjūras programma un kas apvieno Vidusjūras krastos esošo Eiropas valstu ministrijas un reģionu pašvaldības. Dalībnieki no Portugāles līdz pat Kīprai cieši un regulāri sadarbosies, lai risinātu tādus aktuālus jautājumus kā piekrastes un jūras tūrisms un jūras uzraudzība reģionā.

Projekts, kura galvenais partneris ir Spānijas Finanšu un valsts pārvaldes ministrija, ir vērsts uz jaunu risinājumu meklēšanu problēmām un izaugsmes iespējām, kas kopīgas šīm teritorijām.

Projekta budžets ir EUR 9 miljoni un tas ilgs līdz 2022. gada pavasarim, tādējādi ir gan pietiekams laiks, gan finansējums, lai efektīvi ietekmētu politiskos lēmumus par ilgtspējīgas attīstības plānošanu reģionā.

Paraugprojekts Vidusjūras reģionam

Eiropas Komisija šo projektu jau ir atzinusi par paraugprojektu, un iniciatīvā ir iesaistīti trīs dažādi ģenerāldirektorāti — Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ĢD, Jūrlietu un zivsaimniecības ĢD un Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ĢD.

Projektā ir iesaistījušies arī citi nozīmīgi Vidusjūras reģiona partneri, kas projektu atbalsta, nodrošinot plašākas iespējas īstenot kopīgus risinājumus.

Asociēto partneru (piemēram, Savienība Vidusjūrai, ANO Vides programmas Vidusjūras rīcības plāns, Vidusjūras rietumu daļas iniciatīva, ES stratēģija Adrijas un Jonijas jūras reģionam un Eiropas Perifēro piejūras reģionu konferences Vidusjūras lietu komisija) līdzdalība galvenokārt ir saistīta ar iniciatīvu un fondu saskaņošana, lai radītu daudz lielāku rezultātu un ietekmi.

Eiropas valstis ir atzinušas *PANORAMED* stratēģisko nozīmi, kas ietekmē turpmāko sadarbību un kohēzijas politiku Vidusjūras reģionam pēc 2020. gada, kad beigsies pašreizējais plānošanas periods. Tādējādi projektam ir potenciāls dot pozitīvu ieguldījumu jaunās ES stratēģijās Vidusjūras reģionā arī pēc programmas darbības beigām. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<https://governance.interreg-med.eu>

PROJEKTI

LĪDZ BEZGALĪBAI UN TĀLĀK — EIROPAS KOSMOSA CENTRS BELĢIJĀ

**KOPĒJAIS IEGULDĪJUMS
EUR 6 305 400**

**ES IEGULDĪJUMS
EUR 2 360 400**

Izmantojot multimedijus, virtuālās realitātes simulatorus, 5D kino un “pastaigas pa Mēnesi”, Eiropas Kosmosa centrs ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstu cenšas izglītot visu vecumu apmeklētājus par kosmosa noslēpumiem.

20. gadsimta 90. gadu sākumā būvētais centrs izglīto un izklaidē arvien lielāku skaitu apmeklētāju par visdažādākajām ar kosmosu saistītajām tēmām. Centrs ir pa daļai muzejs, pa daļai izklaides parks, un tā darbība garantē aizraujoši pavadītu dienu skolēnu grupām, ģimenēm un ikvienam, kurš vēlas paplašināt savu redzesloku.

Laika gaitā ar papildu finansējuma palīdzību centrs ir ticis modernizēts, lai apmierinātu augošo visu gadagājumu apmeklētāju interesi, un tagad tas ir atzīts par Beļģijas vadošo organizāciju attiecībā uz kosmosa zinātni un ar kosmiskajiem lidojumiem saistītajām tehnoloģijām. Lai izstādes padarītu izglītojošākas, tagad apmeklētāji var izbaudīt evolūcijas piedzīvojumu, pateicoties jaunai scenogrāfijai.

Citas atrakcijas jaunajiem astronautiem ietver antigravitācijas iekari, 5D kino raķetes palaišanas piedzīvojumu un virtuālās realitātes simulatorus. Ar īpašo iekari apmeklētāji var lēkāt apkārt tādos gravitācijas apstākļos, kādi valda uz Mēness vai Marsa. Virtuālās realitātes ķivere rāda planētas ainavu un sniedz skaidrojumu par grūtībām, ar kurām cilvēki saskaras kosmosā.

Trīs, divi, viens, starts!

5D kino piedzīvojumā apmeklētāji var pievienoties *Apollo 11* palaišanai un piedalīties 1969. gadā notikušajai izkāpšanai uz mēness, ko īpaši reālistisku padara daudzveidīgi specefekti.

Multimediju izstāde apmeklētājiem sniedz ieskatu ikdienas dzīvē kosmosā. Ekspozīcija ietver pulverveida pārtiku, gaisa spilvenus, īpaši konstruētu ugunsgrēka trauksmes sistēmu un ugunsdzēsšanas segas, kā arī kosmosa ceļotāju personīgus stāstus.

Ar digitālas planšetes palīdzību jaunākie apmeklētāji var spēlēt spēli “Space Heroes” un piedalīties “kosmiskajā misijā”. Šo izglītojošo spēli spēlē centra pagalmā, izmantojot multfilmu tēlus, kas dalās ar informāciju par kosmosu, savukārt planetārijā var uzzināt aizraujošus faktus par zvaigznēm un planētām, kuras tiek projicētas uz nakts debesu fona uz griestiem.

Visi, kas sirdī jūtas astronauti, var pieteikties dalībai “Misiju nedēļas nogalē” un izmēģināt tādu īstu astronautu treniņos izmantotus trenāžierus kā daudzasu krēslu un bezsvara sienu.

Jauniešiem līdz 18 gadu vecumam centrs organizē nedēļu ilgas vasaras nometnes, kas veltītas sešām galvenajām tematiskajām jomām, ieskaitot satelītu konstruēšanu, raķešu palaišanu, astronautu apmācību un lidojošus dronus. Skolēni, kam interesē zvaigžņu vērošana, var būtēt teleskopus un veidot zvaigžņu kartes, un mācību kursā ietilpst arī lekcijas par gaisa spiedienu, temperatūru un mitrumu.

Izveidojot vietu, kur izglītība satiekas ar izklaidi, Eiropas Kosmosa centrs ir sekmīgi nodrošinājis apmeklētājiem unikālu ieskatu kosmosa izpētē un labumos, ko kosmosā sniedz dzīvībai uz Zemes. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://www.eurospacecenter.be/en>

PROJEKTI

LIELS SOLIS UZ PRIEKŠU PĒTNIECĪBAI UN IZSTRĀDEI CENTRĀLEIROPĀ

KOPĒJAIS IEGULDĪJUMS
EUR 97 000 000

ES IEGULDĪJUMS
EUR 82 000 000

Jaunam pētniecības un izstrādes centram Čehijas Republikā ir paredzēta liela nozīme, pārveidojot Eiropas energoapgādi nākotnē. Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstītais *SUSEN* centrs piedāvā iespējas pētniekiem, absolventiem un studentiem praktiski izmantot dabaszinātnes un inženierzinātnes ilgtspējīgas enerģijas ražošanā.

2017. gadā atvērtais *SUSEN* pētniecības un izstrādes centrs nodrošina infrastruktūru, ar kuras palīdzību plānots palīdzēt Čehijas Republikai sniegt pozitīvu ieguldījumu Eiropas centienos nodrošināt drošu un efektīvu enerģijas ražošanu 21. gadsimtā. Centrs, kas izvietots divās vietās valsts Dienvidrietumu reģionā un Centrālās Bohēmijas reģionā ar vairāk nekā 8800 kvadrātmetru kopējo platību, ir svarīgs pētniecības centrs Centrāleiropas pētniecības un izstrādes jomā.

SUSEN darbības centrā ir kodoltehnoloģijas kā ilgtspējīga enerģijas ražošanas avota turpmāka attīstīšana. Ar mērķi stiprināt darba attiecības un veidot sinerģiju šajā jomā centrs veido sadarbību ar citiem pētniecības institūtiem Eiropā, jo īpaši Eiropas Pētniecības telpas (EPT) ietvaros. EPT atbalsta pētnieku brīvu pārvietošanos un zināšanu un tehnoloģiju apmaiņu, lai uzlabotu ES panākumus pētniecībā, stiprinātu tās konkurētspēju, veicinātu izaugsmi un radītu darbvietas.

Arī *SUSEN* centrs ar tajā izveidotajām 128 jaunām darbvietām ir sekmīgs nodarbinātību. No šīm darbvietām aptuveni 60 % ir pētnieku amati. Centrs arī piedāvā aizraujošas izglītības iespējas, ik gadu aptuveni 55 absolventiem un studentiem dodot iespēju iesaistīties centra darbībā.

Ar skatu uz nākotni

Centra izveide sākās ar divu jaunu ēku būvniecību un piecu esošo ēku paplašināšanu un atjaunošanu. Pēc tam tika uzstādītas un nodotas ekspluatācijā modernas tehnoloģiskās iekārtas, sniedzot izcilēm pētniekiem nepieciešamos instrumentus, lai varētu konkurēt globalizētā pasaulē. Kopumā būvdarbi un centra aprīkošana izmaksāja EUR 97 miljonus, no kuriem EUR 82 miljonus finansēja ES ar ERAF starpniecību.

Sākotnēji bija plānots sākt *SUSEN* centra izveidi 2011. gada sākumā un to atvērt 2015. gada decembrī, tomēr centra atklāšana tika atlikta pēc Fukušimas atomelektrostacijas katastrofas Japānā. Tā izraisīja izmaiņas politikā un prasībās atomenerģijas nozarē, kas savukārt lika izdarīt izmaiņas centra pētniecības plānos, tādējādi aizkavējot projekta apstiprināšanu un sākšanu.

SUSEN darbības pamatā ir progresīvas un bieži vien unikālas tehnoloģijas ar ļoti šauru potenciālo piegādātāju loku. No ERAF nodrošinātajiem EUR 82 miljoniem aprīkojuma uzstādīšana vien izmaksāja EUR 60 miljonus. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

www.susen2020.cz

PROJEKTI

SEKOJOT SATIKSMES
PLŪSMAI VIĻŅĀKOPĒJAIS IEGULDĪJUMS
EUR 107 000 000ES IEGULDĪJUMS
EUR 84 000 000

Lietuvas galvaspilsētas Viļņas ziemeļrietumu rajoni un citas tuvumā esošās pilsētas un ciemati ir piedzīvojuši lielu izaugsmi, kopš Lietuva 1991. gadā atguva neatkarību. Tomēr ceļu būvniecība ne vienmēr ir tikusi līdzīgai apbūves attīstībai. Daļēji pateicoties Eiropas Reģionālās attīstības fondam, Viļņa ir ieguvusi tai tik ļoti nepieciešamo rietumu apvedceļu.

Viļņa atrodas svarīgā Eiropas ceļu tīkla krustpunktā. To šķērso Eiropas autoceļi, tostarp E28 autoceļš no Vācijas uz Baltkrieviju un E85, kas ved no Grieķijas līdz pat Baltijas jūras krastam Lietuvas teritorijā.

Viļņai ir labi ceļi, kas nodrošina iebraukšanu pilsētā un izbraukšanu no tās — teju visiem šiem ceļiem ir četras joslas —, tomēr tai līdz šim trūka pilnvērtīga apvedceļu tīkla. Tranzīta satiksmei bieži vien bija jāizmanto šauras pilsētas ielas, kas nav piemērotas tik intensīvai satiksmes plūsmai.

Problēmu īpaši lielu padarīja tas, ka ap Viļņu esošo pilsētu un ciematu straujās attīstības dēļ pēdējos gados aptuveni 150 000 cilvēku ik dienu mēro ceļu uz Viļņu un atpakaļ. Tāpat arī pašas Viļņas ziemeļrietumu daļā pēdējo divdesmit gadu laikā iedzīvotāju skaits ir palielinājies par 25 % un pašlaik sasniedz aptuveni 200 000. Tomēr šeit ir tikai viens liels autoceļš, kam jānodrošina lielā satiksmes plūsma.

Lēni, bet apņēmīgi

Viļņas rietumu apvedceļa uzbūvēšanai bija vajadzīgs ilgs laiks. Zeme apvedceļa būvniecībai tika rezervēta jau 20. gadsimta 80. gados, bet projekts saņēma “zaļo gaismu” tikai

1998. gadā. Pagāja vēl seši gadi, līdz tika apstiprināta precīza apvedceļa trase.

Darbs beidzot sākās 2009. gadā, un to paveica trīs posmos. Pirmais puskilometru garais posms ietvēra Lazdīnu tilta rekonstrukciju un tika pabeigts 2011. gadā. 2014. gadā tam sekoja gandrīz trīs kilometrus garais otrais posms.

Kaut arī apvedceļa pirmie divi posmi uzlaboja situāciju vietējiem ceļu lietotājiem, lielākajai daļai pilsētas satiksmes un tranzīta satiksmes dalībnieku joprojām nācās šķērsot pilsētas centru. 2017. gadā pabeigtais trešais posms ir labojis šo situāciju. 5,4 kilometrus garais posms ir savienots ar A2 autoceļu — valsts trešo garāko automaģistrāli, kas ved no Viļņas uz 135 km tālo Panevėžū. ERAF finansēja pēdējo apvedceļa posmu, kas kopumā izmaksāja EUR 107 miljonus.

Pabeigtais ceļš ir projektēts tā, lai spētu nodrošināt prognozēto satiksmes intensitātes pieaugumu par 6 % līdz 2039. gadam. Novirzot transportlīdzekļus prom no pilsētas centra, šī automaģistrāle samazinās ceļā pavadīto laiku gan vietējiem, gan tranzīta satiksmes dalībniekiem. Citi pozitīvi rezultāti ietver sastrēgumu un izplūdes gāzu samazināšanu, kas būtiski uzlabos vidi un Viļņā dzīvojošo un strādājošu cilvēku dzīves kvalitāti. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

www.vilnius.lt

KOMPETENCES STIPRINĀŠANA LABĀKIEM REZULTĀTIEM

Jauna ES kompetences sistēma palīdz valsts amatpersonām uzlabot savas prasmes.

7. kohēzijas ziņojumā ir norādīts, ka dalībvalstīm un reģioniem ir vajadzīgas kvalitatīvas iestādes, lai palielinātu kohēzijas politikas ieguldījumu ietekmi. Amatpersonām ir vajadzīgas uzlabotas darbības, profesionālās un vadības kompetences ne tikai ES finansējuma jomā, bet arī citās politikas jomās, tādās kā publiskais iepirkums, valsts atbalsts u. c.

Eiropas Komisijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta izstrādāts jauns instruments tagad ļauj noteikt kompetences nepilnības un tās risināt visaptverošā veidā. Tas ir paredzēts Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda pārvaldībā iesaistītajām publiskā sektora iestādēm: valstu koordinējošajām struktūrām, vadošajām, revīzijas un sertifikācijas iestādēm, kopīgajiem sekretariātiem un starpniekiestādēm.

Tagad visas šīs iestādes var izmantot ES kompetences sistēmu, kas ietver pārvaldei un amatpersonām nepieciešamo kompetenču kopumu un uz tīmekļa resursiem balstītu pašnovērtēšanas rīku, kas ļauj darbiniekiem novērtēt savu prasmes līmeni attiecībā uz katru konkrētajam amatam nepieciešamo kompetenci. Tas palīdzēs definēt mērķus turpmākajai attīstībai.

Datiem draudzīga sistēma

Būtisks instrumenta elements, kas īpaši svarīgs vadītājiem, ir iespēja apkopot datus no visu darbinieku pašnovērtējumiem, lai izveidotu pārskatu par iestādi kopumā. Šie konstatējumi var kalpot par pamatu apmācības un attīstības plānu izstrādei, lai novērstu nepilnības.

Šis ērti lietojamais un elastīgais instruments aptver visu kompetenču spektru, un to var izmantot visu veidu pārvaldes iestādēm neatkarīgi no to lieluma un tā, vai šīs iestādes pārvalda nozares vai reģionālu darbības programmu. Instru-

menta ietekme skar ne tikai finansējuma pārvaldību. Tas var arī sekmēt lielāku koncentrēšanos un stratēģisku pieeju ilgtermiņa kompetenču attīstīšanā, kas ļauj uzlabot visas pārvaldes darbību un tās iedzīvotājiem un uzņēmējiem sniegto pakalpojumu kvalitāti. ■

EUSALP IKGADĒJAIS FORUMS 2017. GADA 23. UN 24. NOVEMBRIS, MINHENE, VĀCIJA

ES stratēģijas Alpu reģionam ikgadējais forums pulcēja Alpu makroreģiona galvenās iestādes un ieinteresētās personas. Foruma dalībnieki iepazinās ar līdz šim panākto progresu un deviņu tematisko darba grupu pirmajiem darba rezultātiem.

“*Makroreģionālās stratēģijas galvenokārt ir politikas sistēmas ar stratēģisku dimensiju un ilgtermiņa apņemšanos sadarboties labākas nākotnes vārdā.*”

Komisāre Korina Kreču (*Corina Crețu*)

FORUMA REZULTĀTI

Tika apstiprināta kopīga deklarācija, kurā uzskaitīti būtiski faktori stratēģiju sekmīgai īstenošanai un efektivitātei:

- › Politiska apņemšanās, aktīvāka un ciešāka sadarbība un sinerģiju veidošanas izpēte
- › ES makroreģionālo stratēģiju integrēšana ES finansēšanas programmās laikposmā pēc 2020. gada
- › Aktīva informācijas sniegšana par stratēģiju sniegto pievienoto vērtību un ieguvumiem sabiedrībai un informācijas izplatītājiem.

ZAĻĀ INFRASTRUKTŪRA UN STRATĒGIJAS ATTIECĪBĀ UZ PIELĀGOŠANOS KLIMATA PĀRMAIŅĀM

- › Vietējo, valstu un ES pasākumu klimata pārmaiņu jomā koordinēšana un zaļās infrastruktūras izvēšana
- › Efektīvas un ilgtspējīgas mežsaimniecības noteikšana par prioritāti.

NĀKOTNES VEIDOŠANA — BIOĻĪSKAS PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS ĶĒDES UN TRADICIONĀLĀS EKONOMIKAS NOZARES

- › Cīņa pret iedzīvotāju skaita samazināšanos un darba iespēju radīšana jauniešiem
- › Atbalsts tīklu veidošanai un pieredzes apmaiņai starp dažādām nozarēm un starp jaunajiem lauksaimniekiem un lauksaimniecības speciālistiem
- › Ieinteresēto personu iesaistīšana risinājumu izstrādē.

PĀRVIETOŠANĀS SAVSTARPĒJI SAVIENOTĀS TRANSPORTA SISTĒMĀS

- › Starpvalstu savienojumu uzlabošana
- › Transporta informācijas sistēmu optimizācija un saskaņošana Alpu reģionos un valstīs
- › Pētniecība saistībā ar galvenajām problēmām, kas traucē savstarpēji savienotas multimodālas transporta informācijas sistēmas izveidei, un sabiedriskā transporta un ilgtspējīgu transporta veidu popularizēšana.

VIEDO CIEMATU PIEEJA

- › Virzītājspēks inovācijas, attīstības, ilgtspējības un darba iespēju veicināšanai
- › Viedo ciematu koncepcijas popularizēšana, lai radītu sinerģijas starp trim iesaistītajām darba grupām un izpētītu sadarbības potenciālu
- › Konkrētu risinājumu meklēšana digitalizācijai Alpos, lai noteiktu veidus šo risinājumu izplatīšanai citās Alpu kalnu teritorijās, kas nav aktīvi iesaistījušās EUSALP.

ALPU REĢIONS IR PASAULES MĒROGĀ PIEVILCĪGA UN VESELĪBU VEICINOŠA VIETA

- › Alpu veselības tūrisms apvieno medicīnu un tūrisma, un tā pamatā ir Alpu autentiskums, medicīniski pierādījumi, uz indikācijām balstīta izstrāde un reģionāla attīstība.
- › Informācijas sniegšana par starptautiskiem projektiem, kas izmantojami kā paraugmodeļi Alpu veselības tūrisma attīstīšanai, par pamatu izmantojot reģiona unikālos dabiskos dziedniecības resursus.

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<https://www.alpine-region.eu/>

JAUNUMI [ĪSUMĀ]

IZTULKOTS 7. KOHĒZIJAS ZIŅOJUMS

2017. gada oktobrī angļu valodā publicētais 7. kohēzijas ziņojums tagad ir pieejams *Inforegio* tīmekļa vietnē franču, vācu, spāņu, itāliešu un poļu valodās, un līdz 2018. gada februāra vidum kļūs pieejamas arī versijas pārējās valodās.

Ziņojumā ir tuvāk aplūkoti ES reģioni un pilsētas, analizēta krīzes gados veikto kohēzijas izdevumu pieredze un veidots pamats kohēzijas politikai pēc 2020. gada. Analizējot ES ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas pašreizējo situāciju, kohēzijas ziņojumā ir aptvertas visas ES teritorijas: Eiropas ekonomika atgūstas, bet joprojām saglabājas atšķirības gan starp dalībvalstīm, gan to iekšienē. Publiskie ieguldījumi ES joprojām nav sasnieguši pirmskrīzes līmeni, bet reģioniem un

dalībvalstīm ir vairāk jāiegulda, lai reaģētu uz problēmām, kas noteiktas pārdomu dokumentā par ES finanšu nākotni, digitālo revolūciju, globalizāciju, demogrāfiskajām pārmaiņām un sociālo kohēziju, ekonomikas konverģenci un klimata pārmaiņām.

Ziņojumā aicināts īstenot politiku, kas aptver visu ES un ļauj īstenot trīs galvenos mērķus: izmantot globalizācijas iespējas, nodrošināt visaptverošu iekļaušanu un atbalstīt strukturālās reformas. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://europa.eu/!uy68YC>

2017. GADA ES PLATJOSLAS BALVA

2017. gada Eiropas Platjoslas balvu pasniegšanas ceremonijā Briselē 20. novembrī uzvarētājus sveica Eiropas reģionālās politikas komisāre Korina Krecu (*Corina Crețu*) un lauksaimniecības un lauku attīstības komisārs Fils Hogans (*Phil Hogan*). Pieci uzvarējušie projekti tika atlasīti kategorijās, kas veltītas inovatīviem finansēšanas, izmaksu samazināšanas, teritoriālās kohēzijas, sociālekonomiskās ietekmes un konkurences modeļiem. Šie projekti ir kā piemēri citiem reģioniem un organizācijām, kas plāno izvērst platjoslas tīklus.

Viens no uzvarētājiem, projekts "Lauku platjosla" (*Rural Broadband*) no Grieķijas, ir valsts projekts, ko atbalstīja Eiropas Reģionālās attīstības fonds un īstenoja ar publiskā un privātā sektora partnerības palīdzību. Tas nodrošina platjoslas infrastruktūras tīklu un izmaksu ziņā pieejamus savienojumu pakalpojumus nomaļu Grieķijas reģionu iedzīvotājiem, kuriem iepriekš nebija pieejamas platjoslas sniegtās priekšrocības. Pateicoties šim projektam, lielas jaudas tīkli sasniedza nomaļas teritorijas, kur privātais sektors neiegulda, jo tas nav ekonomiski izdevīgi. Projektā tika izveidots platjoslas infrastruktūras tīkls teritorijās Grieķijas ziemeļu, centrālajos un dienvidu reģionos, kas aptver gan

drīz 45 % Grieķijas teritorijas jeb 5077 ciematus / apdzīvotas vietas un 525 287 iedzīvotājus valsts lauku un salu teritorijās. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://europa.eu/!tH46yD>

PROGRAMMA

2018. GADA MAIJĀ

Itālija (IT) (informācija par norises vietu un datumu sekos)

Trešais ikgadējais *EUSAIR* forums

2018. GADA 4.–5. JŪNIJĀ

Tallina (EE)

Devītais ikgadējais *EUSBSR* forums

2018. GADA 8.–12. OKTOBRĪ

Brisele (BE)

Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļa 2018

2018. GADA 18.–19. OKTOBRĪ

Sofija (BG)

Septītais ikgadējais *EUSDR* forums

2018. GADA 20.–21. NOVEMBRĪ

Insbruka (AT)

Otrais ikgadējais *EUSALP* forums

Papildinformāciju par šiem pasākumiem skatiet *Inforegio* tīmekļa vietnes sadaļā "Programma":

http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/newsroom/events/

JURIDISKS PAZIŅOJUMS

Ne Eiropas Komisija, ne personas, kas rīkojas Komisijas vārdā, neatbild par to, kā tiek izmantota šajā publikācijā iekļautā informācija.

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2017. gads

PDF: ISSN 1725-8235

Atļauts izmantot citur, norādot avotu.

Eiropas Komisijas dokumentu atkalizmantošanas politika ir noteikta ar Lēmumu 2011/833/ES (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp.).

Lai varētu izmantot vai reproducēt fotoattēlus vai citus materiālus, uz ko ES nav autortiesību, atļauja jāprasa tieši autortiesību īpašniekam.

Šis žurnāls ir iespiests uz pārstrādāta papīra angļu, franču, vācu, bulgāru, grieķu, spāņu, itāliešu, poļu un rumāņu valodā. Tas ir pieejams 22 valodās šajā tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/information/publications/panorama-magazine/

Šī izdevuma saturs pabeigts 2017. gada decembrī.

© Eiropas Savienība, 2017. gads

Printed in Belgium

FOTOGRĀFIJAS (LAPPUSES):

Vāks: © Eiropas Savienība

3. lappuse: © Eiropas Savienība, 2017. gads

4., 5., 6. lappuse: © Bulgārijas valdība

7. lappuse: © *Vincent Arbelet*

8. lappuse: © *Marteau* © *David Cesbron*

9. lappuse: © *Emmanuel Erme*

10. lappuse: © *Shutterstock*

12. lappuse: © Eiropas Savienība, avots: Eiropas Parlaments

13. lappuse: *Mari Kiviniemi* © Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija

13. lappuse: *Daniël Termont* © *Eurocities*

13. lappuse: *Beate Merk* © Bavārijas Federālās zemes Eiropas lietu un reģionālo attiecību ministrija

16. lappuse: © Eiropas Savienība, 2017. gads

17. lappuse: © Eiropas Savienība, 2017. gads

19. lappuse: © Francijas Gviānas teritoriālā kopiena

21. lappuse: © Kanāriju salu valdība

22. lappuse: © Eiropas Savienība, 2017. gads

23. lappuse: © Eiropas Savienība, 2017. gads

24. lappuse: © Eiropas Savienība, 2017. gads

25. lappuse: © Eiropas Savienība, avots: Eiropas Parlaments

28. lappuse: *Werner Färber*: © *Associated Press*; *Regina*: © *ICT applications for e-inclusion*; *Vukusic*: © *Associated Press*; *Katie Gillman*: © *Fifteen Cornwall*

29. lappuse: *Civitas mimosa* © *Tiago Sousa*; *Antonio Grassi*: © *Diritti a scuola*; *Saffia Imsirovic* © *Joel Nilsson*

30. lappuse: © Eiropas Savienība, 2017. gads

31. lappuse: © Eiropas Savienība, 2017. gads

34., 35. lappuse: © Eiropas Savienība, 2017. gads

36., 37. lappuse: © Eiropas Savienība, 2017. gads

38. lappuse: © *iStock*, *Leonid Andronov*, *Vincent Saler I Marco*

© Valensijas apgabala pašpārvalde

39. lappuse: © Valensijas apgabala pašpārvalde, *Sira*

40. lappuse: © Valensijas apgabala pašpārvalde

43. lpp.: © Valensijas apgabala pašpārvalde

44. lappuse: © Valensijas Universitāte; © Valensijas apgabala pašpārvalde

46. lappuse: © Maltas valdība

47. lappuse: © Maltas valdība

48., 49. lappuse: © Maltas valdība

50. lappuse: © Eiropas Savienība, avots: Eiropas Parlaments

51. lappuse: © Valles d'Aostas reģions

52. lappuse: © Francijas Departamentu asambleja

53. lappuse: © Estremaduras reģions

54., 55. lappuse: © *NÖGUS*

56. lappuse: © *Panoramed*

57. lappuse: © Eiropas Kosmosa centrs

58. lappuse: © *Susen*

59. lappuse: © *Common Creative Pixabay*

SEKOJIET LĪDZI NOTIKUMIEM

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
#CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

RegioNetwork

[ec.europa.eu/commission/2014-2019/
cretu_en](http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en)
@CorinaCretuEU

Publikāciju birojs

Eiropas Komisija
Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts
Kommunikācija – Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu/Beaulieuaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
E-pasts: regio-panorama@ec.europa.eu